

31/241

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Vol. 12
సంపుటము ౧౨

చెన్న పట్టణము 1925 వ సం॥ అక్టోబరు నెల 21-వ తేది బుధవారము
శ్రీ కొంఠనామ సంవత్సరము, కార్తీకమాస శుద్ధ చవతి ౪.

No. 168

సంచిక ౧౬౮

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలవేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. వందభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము నకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.

దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి జేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును

విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండవగిరసి.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుచెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 109 ప్రేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

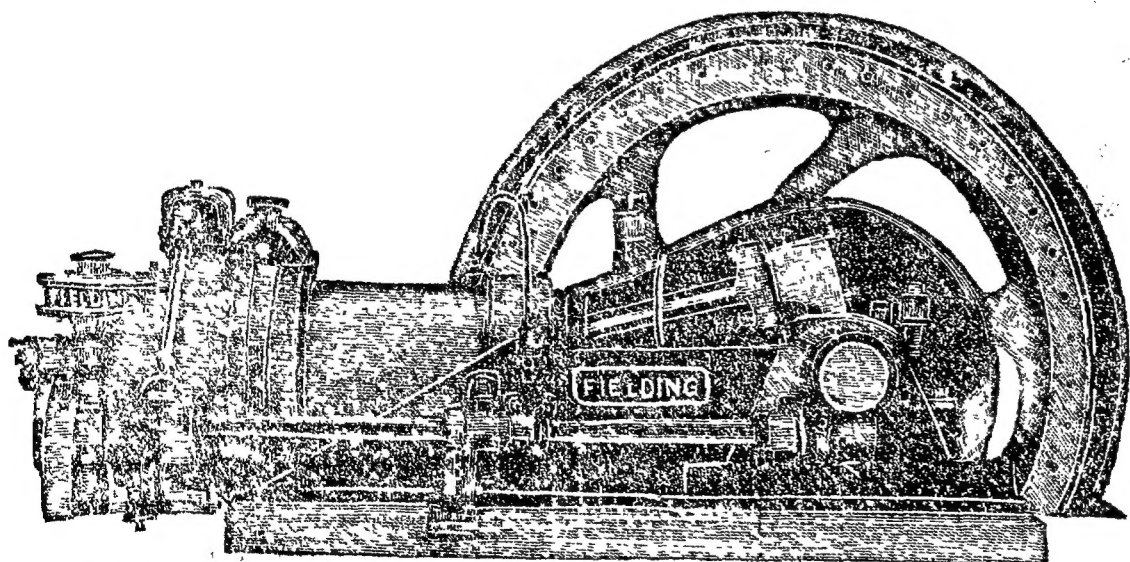
The safest, simplest, strongest and the most
advantageous Oil Engine with many improvements.

“ఫీల్డింగు”

వేటెంటు ఫేస్టిక్విక్ స్టార్లింగు శమిడీశల్ కూడు ఆయిలు యింజను

వేపరైజరు స్ట్రపుతో కాల్చవలసిన అవసరములేకుండగనే

రెండే నిమిషములలో స్టార్టుకాగలను.

వీటిసామానులు చాలా బలముకలవిగాను మంచి టెంపరు కలవిగాను వుండుటవల్ల చాలాకాలము
అరిగిపోకుండా పనిచేయుటలోను తోడ్పడు లాగుటలోను యీ యింజనులు చాలా ప్రసిద్ధిచెందివున్నవి.

కూడు ఆయిలు ఖర్చు బహు తక్కువ. ఎటువంటిమిడ్డి కూడు ఆయిలుతో నయినను బహు
శక్తిగా పనిచేయును. 52 బి. హెచ్. పి. వరకు అన్ని సైజులు యెప్పుడున్న స్టాక్లోవుంచ
బడును. ధరలు బహుసర్వసముగావుండును.

సోల్ ఏజెంట్లు:—డి.ఎల్. శాస్త్రి అందుకో, 12, తంబుచెట్టివీధి, మెద్రాసు.

బ్రాంచి ఆఫీసు, కొత్త అగ్రహారం, విజయనగరం.

వెల్లింగ్టన్ సినిమా 953

20-10-25 మంగళవారము నుండి 28-10-25 శుక్రవారమువరకు
పతేడి టెక్స్ట్ పోలీసు ఆట

ఇన్ టూ ది నెట్ 2 వభాగము

మ్యూజిక్ కమిషనరు పోలీసుగా రైస రిచర్డు ౬.
ఎక్. రైట్ గారిచే వ్రాయబడినది.

ప్రైయిట్ ట్రా

5 భాగములు డ్రామాకూడ ప్రవర్తించబడును.

క్రాన్ థియేటరులో 2253

ప్రతిదినము ప్రదర్శనము మార్చబడును
మదన్ థియేటరు లిమిటెడ్ ప్రదర్శించెదరు.

బుధవారము 21-10-25, 6-15, 9-30 గంటలకు

మేరికొరిల్లిస్ నావల్ సిచ్చర్

“సార్వోసు ఆఫ్ సైతాను”

గురువారము 22-10-25, 6-15, 9-30 గంటలకు

మేరి కొరిల్లిస్ గొప్పప్రేమ సంబంధమైనకథ

“తెల్లూ” 6 మంచి భాగములు

శుక్రవారము 23-10-25, 6-15, 9-30 గంటలకు

ది రెప్పు ఇన్ గ్రాం ప్రొడక్షన్స్

“లైక్ ది పేస్ మెంటు ఎన్ డ్యు”

7 అద్భుతమైన రీల్సుగలది

ఆంధ్రనైషధ సారము ౯౮౪ 0-12-0

శ్రీనాథునివైషధము నమనరించివచనరూపమున వ్రాయబడినది

సుగుణమణి

మనోహరము చక్కని నవల ౯౮౪ 0-8-0

పాండరిక మాహాత్మ్యము

పాండరికమాహాత్మ్యం ప్రత్యేకము ౯౮౪ 0-8-0

గ్రంథముల టైపు 1-8-0 | పోర్టు చార్జీల ప్రత్యేకము.

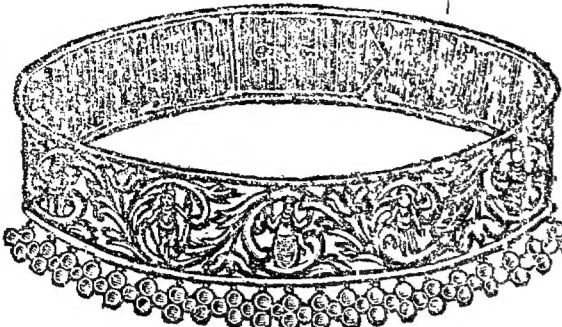
అల్లూరి సూర్యనారాయణ, ఈమని. (నంటూరు, గా.

మీరు మగ్గమునుండియే సరాసరి తెప్పించుకొనుడు

కరాచిమోస్తరు చీరలు మేలైనవట్టు, అద్భుతమైనసరిగ అంచుగలది పలురంగులలో గలవు. 9 గజములు 44 అంగుళములు నిడివిగలదు చీర 1 కి ధర రూ 30-0-0.

Annapurna Silk Stores, Benare: City.

ఒకదఫా మానవ బేరముచేసిన మానవకము మీకు తెలియును

చీరపువను కగిషీలు, పూజలు, మొదలగు నవిగల నాగవత్తులు, పట్టెడలు, నాగరములు, జడ కళ్ళలు, మల్లెముగ్గులు, రోజాపువ్వులు, కంపులు, పచ్చలు, పువ్వరాగములుచేర్చి కట్టబడిన మోపులు, హాసకళ్ళలు మొదలగునవి, వెండి సామానులును మావద్ద సిద్ధముగా నున్నవి. అక్కరలేనివో పున్న కొని పైకము వాపసిచ్చెదము. సవరము బంగారుకు, సీమవెండికి, మేలైన పువ్వరాగములకు కంపులను పూచీ నిచ్చెదము

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి, గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ

నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

గుణములలో శ్రేష్టము! బజారునందలి రకములన్నిటికంటె మేలైనది!! వెలలా సరసము!!!

రాజేశ్వరి

బొర క్కునబుచ్చి

చర్మవ్యాధులకు

వజ్రాయుధము

మైనపువ్వులు, అన్ని రకముల నబ్బులు కూడా దొరుకును. అన్ని స్థలములలో ఏజంట్లు కావాలను.

ఆర్. ఆర్. సోపు అండ్ క్యాండిల్ వర్క్సు, బెజవాడ.

అనలు జింక మా

రక్త గొడుగులు.

గట్టి సరకు సరిమైన వెల నమ్మక మైనది.

తక్కువ రకము గొడుగుల కొని మోసపోకుడు.

మా ప్రాచీనముగు నమ్మక ముగల జింకమార్కు పరియు బెల్వా (బుట్ట) మార్కు గొడుగుల చూచి కొని తృప్తి పొందుడు.

జింక మార్కు బెల్వా మార్కు గొడుగులే ప్రపంచమున ప్రసిద్ధి జెందినవి.

ఇబ్రాహిం కటిం అందు సన్న

60 సం॥ కాలముగ గొడుగుల వ్యాపారస్థులు, నెం 251, 252 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

మీరు ఒక బైసికిలును కొనుటనుగుఱించి

యోచించుచున్నారా?

ప్రపంచమందు అంతటను ప్రచలించే ఆమోదించబడిన స్థాకు మావద్దనున్నది. ఏటికంటెను మంచిది ఎచ్చటను లేదు. **Homer & Co, Cycles and Gramophones**
1/5, Broadway, Madras.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

జవ్వలిసరకులు (21-10-25)

ఇరువదిగజముల "పిస్" ధరలు

కారికమ్మల్లులు—22 X 22 ముంగిసమార్కు (ఎ రు 10-8 (బి) రు 11-12-0. సరాసరిరకము రు 10-6.

కారికమ్మల్లులు—22 X 22 వేరు రకములు (బి) రు 10-12, సరాసరిరకము రు 9-8.

తెలుపుముల్లులు—1708 రు 15-6; - గ్లాస్ 9000 రు 15-8; ఎల్. ఎల్. 78 రు 10 14, ఇ. సి. 73 రు 11-8; 88-888 రు 15-14; బి. సి. 78 రు 11-0, 7978 రు 11-0. 2908 రు 9-12; 8973 రు 11-0.

నూలు

40 నెంబరు, సీమ (5 పా॥ కట్టుకు)—టూక్రి రు 7-2-0, చలున రు 8-0; పచ్చరంగు రు 10-4, పడవ రు 9-6; కాశి రు 9-6, సవర రు 9-4.

40 నెంబరు జపాను (పదిపానుల కట్టు)—నత్త్రము రు 18-1-6.

60 నెంబరు సీమ (5 పా॥ కట్టుకు)—అడకతెర రు 19-8. నెనులి రు 19-1; "శేట్" రు 18-12; గొడ్డలి రు 11-4-6; ట్టింగడి రు 11-3-6, ఎద్దు గడిమారము రు 11-2; సింహము పేటకాడు రు 11-2-0; పెనసలు రు 11-2-0.

60 నెంబరు జపాను (పదిపానులకట్టుకు) — భూగోళము రు 17-14, నీలంచేప రు 20-10-0.

లోహములు

ఇనుము:—బెల్లియను చట్టకమ్మిలు ఒక బారువకు ధర రు 28; రు 29.

ఇత్తడిరేకు:—ఇంగ్లీషు రు 256; జర్మను (డిట్మాక్) రు 258; రాగిరేకు:— రు 280;

టిక్రేకు:—(90 మొదలు 95 వరకు ఉన్న కేస్ ఒకటికి) రు 19-0-0.

కలాయి పెంకురేకు:—24 "శేట్" 6" 7" 9" రు 15-4. 8" రు 15-8 10" రు 15-8;

సిమెంట్ పీపాకు వెల:—

నార్వే ఆవుమార్కు రు 10-8; "సెన్-శేర్" రు 11-0-0.

రంగులు హాల్ డెడ్ నైట్ పీపాధర

అలిజరైక్:—20% ఆవుమార్కు రు 72; 20% నాల్గు సుజ్జములు రు 70;

"బ్రెక్రామేట్ పాటాన్" హాల్ డెడ్ నైట్ ధర 88 0.

చక్కెర

జావా సిద్ధము సరకుముట్టులు 1-కి 28-4-0

నాయిదాధరలు.— అక్టోబరు రు 27-8, నవంబరు రు 27-4; డిసెంబరు రు 27-4;

ఆముదపు గింజలు

164 పానుల బస్తా గిడ్డంగివెల రు 17-0-0;

వేరు సెనగనూనె

"గానుగ" రు 118; "ప్రెస్" రు 118;

ఆముదము

రు 110 (గ్రామగర)

పదునుచేసిన తోలు రతి 1 టికి

	మొదలు	వరకు
ఎద్దుతోలు (8 మొదలు 8½ రతులు) రు 0 15 0	రు 0 15 6	
" (తేలిక) రు 1 1 8	రు 1 1 9	
" బెంగళూరు (8 మొదలు 8½) రు 0 15 4	రు 0 15 9	
" " (తేలికైనరకము) రు 1 1 9	రు 1 2 3	
" (మట్టాడ) రు 0 15 6		
" (విజయనగరం 7½ 7½) రు 1 0 0	రు 1 0 8	
" (ఏలూరు 7 7½) రు 1 0 9		
గజతోలు		రు 0 10 0
గజదూడతోలు	రు 0 15 9	రు 1 0 9
ఆవుదూడతోలు	రు 1 8 6	రు 1 10 6

రామమోహనఫార్మసీ, బెజవాడ.

2198

సమస్త ఆయుర్వేదావధములు సరసమైనధరలకు విక్రయింపబడును. కొరువారికి క్యాటలాగు ఉచితము.

శ్రీ మైలవరం చాలభారతీ స మా జ ము వారు బందరు మినర్వ సినిమాహాలులో

25-10-25 ఆదివారంరాత్రి

సావిత్రి నాటకమును

ప్రదర్శించెదరు

ముఖ్య పాత్రలు

సత్యవంతుడు:—యడవల్లి సూర్యనారాయణగారు.

సావిత్రి:—పుష్పలూరి సంజీవరావుగారు.

యముడు:—గూడపాటి నరసింహారావుగారు.

పైసమాజంవారు ప్రదర్శించు నాటకములలో సావిత్రి ద్రౌపది ప్రహ్లాదకీర్తనల పుస్తకములు విడివిడిగా ఒక్కొక్క పుస్తకం 13 రు 0-12-0. విశిష్టార్థి ప్రత్యేకము. వలయువారు కే. పున్నయ్యగారు మైలవరంహాల్ బెజవాడ అని వ్రాయుడు.

డాక్టర్ కె. పట్టాభిరామయ్య;

కార్యదర్శి.

భరతమునిబృందం

నాట్యకళానిలయం, బెజవాడ.

బందరు బుట్టయ్యవేటహాలులో

24-10-25 వ తేదీ శనివారం రాత్రి 9-30

గంటలకు శ్రీ మోతే నారాయణరావుగారి ఆధిపత్యముక్రింద,

మృచ్చకటికమును

26-10-25 వ తేదీ సోమవారం రాత్రి 9,30

గంటలకు శ్రీ ముట్నూరి కృష్ణరావుగారి సముఖమున

రామదాసునాటకమును

ప్రదర్శించును

ముఖ్య పాత్రధారులు

మృచ్చకటికము:

కకారుడు:— నెల్లూరు నాగరాజరావుగారు

చారునితుడు:— బుద్ధిరాజు లక్ష్మీరావుగారు

వసంతనేన:— ఆరణి సత్యనారాయణగారు

మైత్రేయుడు:— అమరవాది హనుమచ్ఛాస్త్రిగారు వి. ఏ.

శరీరలకుడు:— భరతాచార్య వి. టి. రాఘవాచారిగారు

విటుడు:— కె. వి. కృష్ణయ్యగారు

రామదాసు

కబీరు:— మైసూరు కృష్ణమూర్తిగారు

రామదాసు:— ఆరణి సత్యనారాయణగారు

తానీసు:— కొత్తర్రకోట రంగారావుగారు.

రేల్లు మామూలు:—

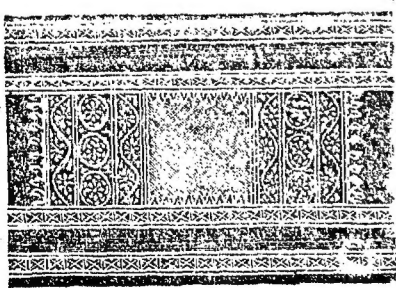
రామబ్రహ్మం,

మానేజరు.

2389

మర్నీరైడ్ల చీరలు

గట్టిచాయ చేతి

మొగ్గలలో తయారుచేయబడిన చీరలు, పచ్చ, నలుపు, సాధారణ కాపీ కలర్లలో అందుకు కల వరు బార్లరు కొంగు కలవరు చుట్టు

కంటివేసినది వుపయోగించుటకు అందరికిని అనుకూలముగా నుండును, వెల తక్కువలో యిప్పటికాలము తరహాగా తయారుచేయబడినది. మీరు తెప్పించుకొని మీకు సమాధానంలేనిచో 3 రోజులలో వాపసుపంపిన మీసామ్మ తిరిగి పంపివేయవలెను. పాస్వలుతో మా క్యాటలాగు సహితం పంపవలెను.

14 రూ యేరంగులో కావలసినను 1 కీ ధర

12 రూ కలవరు లేకుండా రంగుబార్లరు 1 కీ ధర

పోస్టుచార్జి వేరు వి. పి. గా పంపవలెను—

వో. వెంకటసుబ్బ శెట్టి,

క్రిక్రిష్టహాల్, బెంగళూరుజిల్లా.

ఆంధ్ర కాన్ఫరెన్సులు, బందరు

ప్రతినిధులు, ప్రేక్షకుల సౌకర్యాన్ని సులభం మోటారుబుట్ల వర్సాటు

21-10-25 నుండి 25-10-25 లేదవరకు

	తెజవాడనుండి బయలుదేరుట	బందరుకు	బందరునుండి బయలుదేరుట	తెజవాడకు
మొదటిబండి	ఉదయం 5-0	8-30	మధ్యాహ్నము 3-0	సాయంత్రము 6-30
రెండవబండి	„ 6-0	9-30	సాయంత్రము 4-0	రాత్రి 7-30
మూడవబండి	„ 7-0	10-30	సాయంత్రము 5-0	రాత్రి 8-30
నాల్గవబండి	„ 8-0	11-30	సాయంత్రము 6-0	రాత్రి 9-30

పండాలు

భాగల్పూరునుండి మేము బంకాకు మోటారులో వెళ్లితిమి. అచట మాలానా షఫీసా హేబుగారి అగ్గతలక్రింద మండలసభ జరుగుచుండెను. అచట జనులు వేలకొలది చేరిరి. నానుడకును దెబ్బ తగిలినందున వారి మధ్య సత్కాగరూక తతో సడవలసి వచ్చినది. అటునుండి దేవపురుకు వెళ్లితిమి. దానినే వైద్యనాథధామమనిగూడ పిలవెదరు. అది గొప్ప పూజాక్షేత్రమును ఆశోగ్గసానమునుగూడ వైయున్నది. చుట్టును కొండలున్నవి. ఆపట్టణము చాల అందముగా నున్నది. వంగ రాష్ట్రమువారి కది చాల ముఖ్యమైనదలము. అచట దేవాలయమున పూజచేయువారు పండాలు. ఇతరవోట్లకున్న పండా లవలె గాక పిరందరును చాల పరిజ్ఞానమును కలిగియుండిరి. వలంకిరులలో చాలమంది పండాయునులే. వారు యాత్రికులకు 'చాల సహాయమును చేపిరి' నేను వింటిని. వారిలో ఆంగ్లవిద్య నభ్యసించిన వారు గూడ చాలమంది యున్నారు. ఒకరు హైకోర్టుకిలుగా నున్నారు. వారు నా ఉపదేశమును కోరిరి. "మీరు యాత్రికులనుండి ధనమును లాగి ధనవంతులగుటకు చూడ గూడదు. యాత్రికులకు సర్వవిధముల సహాయము చేయుచుండవలెను. మీరు సర్వర్థము గలిగియుండవలెను. అప్పుడే యీ దేవాలయమునకు పూజ్యులగును" వేరు సార్థకమును" అని నేను తెలిపితిని. వారందరును అంగీకరించిరి. ఆదేవాలయములోనికి అస్పృశ్యులను గూడ రానిచ్చెదరని వారు తెలుపగా నాకు చాల ఆశ్చర్యము కలిగినది. పిమ్మట విశాలమును దేవాలయవరములో దేవాలయమున కెదురునున్న భాగ్యలయన స్త్రీలసభ జరిగినది. పండావలంకిరులు చేసిన ఏర్పాట్లు చాల ప్రశంసనీయుముగా నుండెను.

పిమ్మట బహిరంగసభ జరిగినది. ప్రజలపక్షమున నన్యాయవక్త్రము చదువబడెను. ప్రజలు 1921-22 లో చాల కష్టములకు పాలైరని నన్యాయవక్త్రమున వివరింప బడెను. ఆ మండలమునే సాంధ్యాలపరగజా లందురు. అచట కమిషనరు యిష్టమే చట్టము.

1921-22 లో మధ్యపానము చాల తగ్గిపోయినదిగాని పిమ్మట మరల సాంధ్యాలలు త్రాగవారంభించిరియు. ఇద్దరును వ్యాపింపజేయుట కధికమైన అవకాశముకలదనియు వారు వివరించిరి. "కష్టపడకుండ స్వరాజ్యమురాదు. కష్టములు వచ్చినపుడు ధైర్యమును వదులరాదు. అటులండినచో కష్టనెంతర వధికమును సుఖము కలుగును. ఈ మండలమున కష్టములవలన ప్రజలలో దుర్మతి కలిగినదని వినుటవలన నాకు చాల విచారము కలుగుచున్నది. దేశసేవకులైనను యితరులకు మార్గదర్శకలుగానుండును. రాట్టమును వ్యాపింపజేయవలెను. మధ్యపానమును మాన్పించుటకు నిరంతరమును ప్రచార మొనరింపవలెను." అని నేను నుడివితిని.

పిమ్మట మ్యూనిసిపాలిటీవారు ప్రత్యేకముగా నన్యాయ వక్త్రము నొసగిరి. టిక్కెటుల పద్ధతిని పెట్టుటవలన వేలకొలది ప్రజలు రాలేదు. కొంచెము పెద్దదియగు గృహమేదైన చాలియుండునుగాని మ్యూనిసిపాలిటీవారు చిత్రమైన ప్రకృతిశోభగల ఫలయన అందమును కాలను నిర్మించి చిగురుటాకుల తోరణములతో చక్కగా నలంకరించిరి. ఆ యలంకారమును చూడగా దేవాలయమునకు పోవుదారియును ఆపరిసరములును చాల అసహ్యముగానుండిన సంగతి నాకు జ్ఞాపకమునకు వచ్చెను. అందువలన ఆసభలోనే అవిషయమును గూడ నేను తెలిపితిని. "నేను చాల పుణ్యక్షేత్రమును చూచితినిగాని సాధారణముగా అన్నిచోట్లను దేవాలయప్రాంతములు చాల మురికిగాను అపరిశుభ్రముగా నేయుండెను. కొన్నిచోట్ల దుర్వాసనకూడ కలుగుచుండెను. ఇంకను దేవపురులోనే తక్కువయని చెప్పవచ్చును. మ్యూనిసిపాలిటీవారును యాత్రికులును పండాలును కలసి పనిచేసినచో ఈ దుర్మతి నివారణ కాగలదు. దేవాలయపరిసరములు శృంగారముగను కుసుమ సౌరభభరిత సుగంధద్రవ్యములగును ఉడై జరగములగును నుండవలెను. కాన మీరు శ్రద్ధాపూరితంగా కులగు యాత్రికులు ధనము నొసంగగ గలరని" నేను వారి కెరింగిచితిని (మో. క. గాంధీ ఎంగయిండియా 15-10-25).

మన్మాదులో నూలు వదుకుట

ఆగస్టు నెలలో నేను కలకత్తాకు వెళ్లనపుడు మన్మాదు దుష్ట నన్ను చూచుటకు కొండరు మిత్రులు లైలవేయనుకు వచ్చిరి. లెంతుకరగా వెంటుల జరుగుచున్నదని నేను మామూలుగా వడిగితిని. వారేమియును బయలు చెప్పలేదు. రెరువాత వారా విషయమును కొంత శ్రద్ధబూనిరి. సెప్టెంబరు 3 వ తేదీని వారు నాకొక లేఖను వ్రాసిరి. ఇప్పటివరకు 20 మంది దీక్షగా ప్రతిదినమును నూలు వదుకువా రేర్పడిరి. అని ఆలేఖలో నున్నది. ఇది నూడునాల్గ మున్నట గాకుండుగాక యని మాత్రమే నేను కోరెదను. ఏలనగా నిరుడుగూడ నిటులే కొందరు దీక్షబూనిరి. కాని అని అప్పుడే అంతరించినది. ఒకదీక్ష బూనినపుడు దాని నెంతమాత్రమును తప్పగూడదు. దీక్ష యనగా నేమి? దేశీయలకు వాదనము చేయుటయే. వాదనములను చేయువారు పాజులుగాని అర్జునులుకారు కావున యిమన్మాదుకు వారు తమ చేరులను భారత తంతుకారక సంఘమునకు తెలిపెదరని నమ్మెదను. (మో. క. గాంధీ. ఎంగయిండియా 15-10-25)

*** **

బీహారు వార్తలు

కులమునుండి వెలివేయుట

భాగల్పూరులో రాష్ట్రీయ మార్వాడీసభ జరిగినది. ఆ సభలో సంఘబహిష్కరణమును గూర్చి నేను మాట్లాడితిని. "సర్వర్థమును, ప్రజల విశ్వాసమునకు పాత్రులను, వ్యక్తిత్వములవలన పగడింపకొనువారు గాక సంఘము మేలుకొరకే పని చేయవారు నగు ప్రజానాయకులకు వహజనులని చేరు. ఎవరి నైన సంఘమునుండి వెలివేయుటకు నిట్టి మహాజనులకు మాత్రమే అధికారముకలదు. విద్యాభ్యాసము కొరకును న్యాయమైన ధనార్జనకొరకును స్త్రీమరులలో విదేశముల కేసినవారిని, తగిన వరునికి తమ కుమార్తెల నియ్యగోరి అన్యభాషలోని యువకులకు క్షేమ నిచ్చి పెండ్లిచేసినవారిని, బాల్యమునందే భర్తలను గోల్పోయిన చుమా చైలకు మరల పెండ్లి చేసినవారిని వెలివేయుట విక్కిలి అక్రమము. వర్ణాశ్రమపద్ధతి హిందూసంఘమున ముఖ్యమైనదేగాని దానిని ఉధృతిపగోరినయెడల ఒక్కొక్క ఎర్రములోను ఇ పుడేర్పడిన భిన్న భాషల నన్నింటిని రద్దుపరచి ఏకభాషగా చేయుట చాల అసరము. మార్వాడీ బ్రాహ్మణులనును ఎంగరా బ్రాహ్మణులనును, మార్వాడీ వైశ్యులనును వంగ వైశ్యులనును సంబంధ బాంధవ్యము లేల జరుగగూడదు? సాంఘిక నాయకు లెట్టి విషయములలో శ్రద్ధగా పని చేసిననే నాయకత్వము సార్థక మగును.

తమ కుమార్తెలకు 16 ఏండ్లలోపున పెండ్లి చేసినవారిని ముఖ్యముగా వెలివేయవలెను. వ్యభిచారము రహస్యముగా జరుగకుండ చేయవలసినన బాలింతకుపురుష ముఖ్యముగా పెండ్లిండ్లు చేయవలెను." అని నేనాసభలోనుడివితిని. (మో. క. గాంధీ ఎంగయిండియా 15-10-25.)

నీనా 1-03
రప్ప 2-0-
వి. పి. చార్జి
వేరు.

ఈమందు గణేయ అను పెగరోగమును 24 గంటలలో నివారింపి మాత్రద్యారమునుండి వెలువడు ప్రావమును మూత్రము విడుదలపప్పును గలుగు చురుకుపోట్లు, మొదలగు బాధలను వెంటనే నిలిపివేయును. స్త్రీలకు గలగు రువిధమయిన కుసుమవ్యాధులయినను ఆశ్చర్యముగా కుదుర్చును. 1766

ఆనందకుటీరము, పోస్టు బాక్సు 246
18, బై రాగిముతంపేడి, మదరాసు.

అయుర్వేద డాక్టర్ రత్నాకరమ్
అపూర్వ అత్యద్భుతగ్రంథము
కొద్దిరోజులవరకు వల 8-0-0. 2048
శ్రీవాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి
ప్రిన్సిపాల్ అందు సీనియర్ డాక్టరు, బెజవాడ.

అంతయు కాస్త్రీయము.

రహస్యము లేదు!

ఆంధ్ర ఆయుర్వేదిక్

ఫార్మసీ లిమిటెడ్

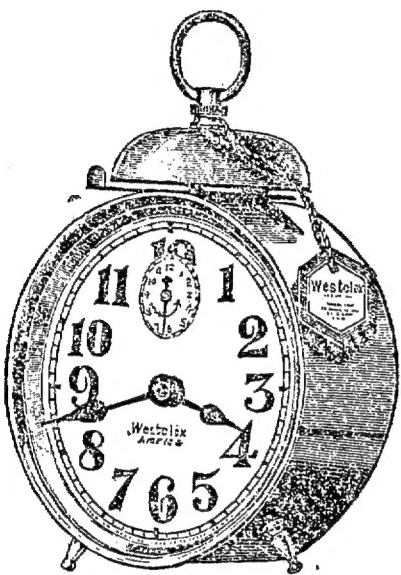
2227

19, హాన్స్ రోడ్డు, మాంటూరోడ్డు, మద్రాసు.

భిష్కగత్తు ఆచంట లక్ష్మీవతి, బి.ఎ. ఎం.బి.సి.ఎం., గారిచే స్థాపించబడి కొలంబో మొదలు హరి ద్వారమువరకు ఎల్ల ప్రదేశములందును పెక్కు మొదటితరగతి బంగారు పతకములు బడసినది.

ఆమూల్యము లగు ఆయుర్వేద ఔషధములకు పుట్టినిల్లు. క్యాటలాగు ఉచితముగా యివ్వబడును. ఏజంట్లు కావలెను. వలయువారు మేనేజరునకు వ్రాయవలెను.

గుడ్ మార్నింగ్ అలారం టైమ్ పీస్

యునైటెడ్ స్టేట్స్ ఆఫ్ అమెరికాలోనున్న వెస్టు క్యాన్యన్ టైమ్ పీస్ క ర్యాగరము నందు యిది తయారు చేయబడినది. చూచుటకు చాల అందముగానుండును. మిక్సిల్ గ్లాస్ తయారు చేయబడినది.

తెల్లని డయలు, అరేబియా సంఖ్యలు, 6 1/2" అం. ఎత్తుగలది. అలారము అవసరములేకపోయిన తిప్పివేయవచ్చును; ఒక సంవత్సరం పూచీ పత్రముతో సహా సరఫరా చేయబడును. ధర 1 కి రూ 6-12-0 లు మాత్రమే.

కాదరు అండ్ యూనైట్డ్ బ్రదర్స్,

(1888 సం॥ నుండి గడియారముల వ్యాపారము చేయువారు. గవర్న మెంటు, రైల్వే స్టేషన్లు, రిటైర్మెంట్లు, మదరాసు.

Khader & Yousuf Bros.

Govt. & Rly Suppliers, MADRAS

మాన సోల్లా సి నీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

వెలసలభము! (ప్రాప్తభివృద్ధి ప్రత్యేకము) గుణమధికము! శరీరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగిడి ప్రత్యేకకాల కీమాత్రలు దివ్యావృత్తము. అశీర్వము, అరుచి, ఆవులింతు, అగ్ని మాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలక్షయము, పిక్కిలు, పార్శ్వములు, శిరస్సు, వేళ్లు, అడ్డులు మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పలను బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును. ఈ మాత్రలు మేహవాతనొప్పలను వెంటనే మాన్పును. ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ మగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడినవానిని నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:—

(1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిమమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా

దేహమునందు ఎల్లనొప్పల యందును అనాపత్త్యములైన రోగులను శిశువులూ

మైతివేయును. ధర బుడ్డి 1 కి 0-8-0. 8 బుడ్లి వాకాతేసారి కొనేవారికి తపాలుఖర్చులు యినాము.

అమరావతి యేజన్స్,

పార్కుటవున్సు, మద్రాసు.

ఆంధ్ర విశ్వ విద్యాలయ చట్టము

ప్రత్యేకాభిప్రాయములు

సర్. ఆర్. వెంకటరత్నం నాయుడుగారు

సర్. ఆర్. వెంకటరత్నం నాయుడుగారు మదరాసు విశ్వవిద్యాలయము నైను ఛాన్సలరుగారు దెచ్చిన ప్రత్యేకాభిప్రాయవివరము:

(ప్రస్తుత మీ రాష్ట్ర) విశ్వవిద్యాలయ విధానమునందు నాహోదానుబద్ధియు ఈ బిల్లు నామోదిం ప బడ జే సి న యత్నము బట్టియు నేను ప్రత్యేకాభిప్రాయము ప్రకటించుట చాలకుండికి వివరీతపు చర్యగ దోచును. అందుచే నిష్పములేక పోయినను తప్పనిసరి యగుటచే యీ నోటు వ్రాయుచున్నాను. ఈ విషయమును గమనించి చదివినచో బాగుగ తెలియ గలదు.

కేంద్రీకరణము

నే నోకవిషయమును ముఖ్యముగ గమనింప గోరెదను. నెలెట్టుకబట్టివారు దెచ్చిన "నూతనవిశ్వవిద్యాలయ ప్రత్యేకత" "6 వ క్లాజునందలి (2) వ సబ్ క్లాజులో సవరింపబడిన రీతిగా నున్న ముఖ్యమాత్రము" అను వాటినిగూర్చి జాగ్రతగా గమనింపవలసియున్నది. విశ్వవిద్యాలయమునందు కేంద్రీకరణ సూత్రము ఆదర్శనియముగ నేయున్నది. కాని యేదియైతే నేను ఎంతవఱుము గగ్గినను కేంద్రీకరణవిధానమే ఆచరింప దలంచుట మంచిదిగాదు. ప్రస్తుత పరిస్థితులను సర్వముగ నవ్వునవ్వు ములను చదువరాదు. ఇప్పటి విధానము ఆచరణలో టెట్టగా 25 ఏండ్లలోపున రెండు విశ్వవిద్యాలయకేంద్రీకరణము తేర్చుదును (1) ఆ నం త పు రం (2) రా జ మం ది వి శాఖ పట్టు ము లు గ ల సి రెం డ వ డి. రా జ మం దిలో పకలసౌకర్యములు, కార్యస్థానాధికారము నుండుటచే విజయనగరము మచిలీపట్నం కళాశాలలు క్షీణించిపోవును. రెండవద్రోడు కాలేజీలు పునరుద్ధరింపబడిన నెకండ్రీ స్కూళ్లు గను లేదా విశ్వవిద్యాలయవిధానమునకు పూర్వ ముండు విద్యా సంస్థలగనో మారిపోవును. కావున ఒరిస్సా-మదరాసులవిద్య ప్రాంతమంతకు వివిధకళలు, శాస్త్రముల కునికెట్లగు విశ్వవిద్యా విద్యాసంస్థ ఒక్కటి- రాజమండ్రిలో నుండునని భావింప వచ్చును.

ఎ- ఈ ప్రాంతమునందు వివిధజాతులవారి ఆర్థిక, సాంఘిక సాంప్రదాయములను బట్టి యీ నూతనవిధానమును గమనించినచో నిది వారి విజ్ఞానాభివృద్ధికి ప్రతిబంధకముగ పని జేయునేమో యని భయముగుచున్నది.

(1) ప్రతికళాశాలయు చుట్టుప్రక్కలవారికి జ్ఞానాభివృద్ధి కలిగించును. (2) ఎక్కువ జన సంఖ్య గలిగి ఎక్కువవలకుబడి గల కొన్నిసంఘములవారు, చేరువగా విద్యా సంస్థ లున్నప్పడే ఉన్నతవిద్యకు ఆర్జింపబడుదురు.

(3) ఇంత యెక్కువ వైశాల్యమునకు ఒక్కటే కేంద్ర స్థాన ముంచినయెడల భవంతయు కానిసామాన్యలకు ఇబ్బంది గా నుండును.

బి- నూ త న వి శ్వ వి ద్యాలయమునందు మదరాసు వి శ్వ వి ద్యాలయమునకు చెందియున్న కాలేజీలు వాటంత నవియే కలిసిపోవునట. వాటి ప్రస్తుత స్థితి యం దుండుట కంగీకరించుచు నూతనవిశ్వవిద్యాలయమువారు ఎక్కడనున్నవాటిని అక్కడ నుండనీయరు. ఆకాలేజీలు ప్రాతస్థానముల విడివి రాజమండ్రిలో నిర్మింపబడవలెను. లేదా విశ్వవిద్యాలయములో సంబంధము త్రెంచుకొనవలెనట. మదనపల్లికాలేజీ మొదటిగ్రేడు కాలేజీగా మారుటకు అగ్రి ప్లెట్టుకొనగా, అప్పుడే విచారణసంఘము బోయి చూచిన దెచ్చెను. పితాపురం రాజాగారి కాలేజీ కూడ మొదటి గ్రేడు కళాశాలగ మారుటకు నిదివరకే అగ్రి ప్లెట్టుకొనెను. గుంటూరు లోని ఎ. ఇ. ఎల్. ఎం. కాలేజీ అట్లు మారుటకు సిద్ధముగ నున్నది. కాని ఉన్నతవిద్య ప్రసాదించు ఈ నూతనవిద్య వచ్చుచున్నప్పుడే వచ్చినదే. ఇట్టివిధాన మెట్లు న్యాయముగనో ఆచరణీయముగనో తెలియకున్నది.

సి- మూడవవిషయ మేమన, సమద్రతీరమున గల ప్రాంతమంతకు ప్రభుత్వమువారి కళాశాల ఒక్కటి యుండగా మిమనరి లు లే క జ మీ ం దా రీ ల చే పో పి ం ప బ డు క ణా శాల లు, 2 మొ ద టి గ్రే డు కళాశాలలు 6 రెండవగ్రేడు కళాశాలలు గలవు. ఈకేంద్రీకరణ ధానము నవలించినచో ఈ పైసంస్థల సహాయము ప్రయత్నములు గానాటికి నశించిపోవును. విద్యావ్యాప్తకభార మంత

యు ప్రభుత్వమువారిపై-అనగా పన్నులు చెల్లించువారిపై బడును.

సవరణలు

పైనదెచ్చిన అభిప్రాయములు సత్యములేయని తలంచి విలువ యొసంగినచో ఈనూతనలను గమనింపవచ్చును.

(1) 6-వ సెక్షనులోని 3-వ సబ్ క్లాజునందు 3, 4 వంతులయందున్న "మొదటిగ్రేడు కళాశాలగా" అను పదముల తీసి వేయవలెను. లేదా (2) ఈసబ్ క్లాజు మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమునకు చెందియున్న ప్రస్తుత ఆర్ట్స్ కాలేజీల కను వర్తింపదని వేరొక మరతు చేర్చవలెను. లేదా (3) ఈ సబ్ క్లాజు చట్టము అమలుజరుపబడిన సిక్కుట 5 ఏండ్ల వరకు ఆచరణలోనికి రాదు, అను మరతును చేర్చవలెను.

1922 సం॥ విశాఖపట్నములో గా॥ విద్యావంత్రిగారి అగ్ర్యక్షత్రక్రింద ప్రభుత్వమువారు సహజేత పరచిన సభలోని తీర్మానముల నిచ్చట చేర్చొందును.

"ఇప్పుడున్న కాలేజీలయందు ఇకముందు నిర్మింపబడు వానియందు ఆర్ట్స్ నైపుణి బీచింగులలో పాను డిగ్రీ శిక్షణ మొసంగవలెను అట్టిశిక్షణ గల కళాశాలలన్నిటిని అఫీలియే టెడు కాలేజీలుగా చేర్చుకొనవలెను. అని తీర్మానించడ మయినది.

"సవరు మూడు విద్యాశాఖలందు ఆనర్సు పోస్టు గ్రాడ్యు యేటు కోర్సు, ప రి. కో ధ న వి ధా న ము గూడ విశ్వవిద్యాలయమువారు నిర్మించు కళాశాలలయందు నేర్పవలెను. ఇతర కాలేజీలుగూడ అట్టిబోధనయందు శ్రద్ధ వహించినచో తగిన అవకాశములిచ్చి, వానినిగూడ విశ్వవిద్యా లయమునందు చేర్చుకొనవలెను."

1, 2 సెక్షను:- చట్టమును క్రమేణా అమలు జరిపిన చో అయిప్తుఅనువారి ప్రతిబంధకము లేకుండ జేసికొనవచ్చునని తలంచెదను. కాన యీక్లాజును మార్చవలెను.

రెండవ సెక్షనులో "విద్యార్థుల తయారు జేయుట" అనుటకు బదులు "పరీక్షలకు సమర్థులగు జేయుట" అని చదువ వలెను.

సెక్షను 5:- మతసంబంధమును మరతు:- మదరాసు శాసనసభవారును విశ్వవిద్యాలయమువారును గూడ కాలేజీ జేర్చుకొనుటకు ఈమరతు అనవసరమని నిశ్చయించిరి. కాలేజీ యొక్క ఉద్యోగులు బోధనవిధానము ఆర్థికస్థితియు అన్నియు సంతృప్తికరముగనున్నచో విశ్వవిద్యాలయమునందు చేర్చుకొనుట కేమి అభ్యంతరము? కాలేజీ అధికారులు మతబోధనగూర్చి యెట్టిపద్ధతి ననుసరించినేమి?

15 వ సెక్షను:- శాసనసభ తరపున 2 ప్రతినిధులు సరిపోవుదురా? ముగ్గురైన నుండవలెను.

19 వ సెక్షను:- అకడమికు కాన్సిలువారు పరీక్షకర్తలు, వారిఅగ్రి ప్లెట్టుల శిష్యులజేయు అధికారమియవలెను. అందుకు తగినమార్పు 28 వ సెక్షనునందుగూడ జేయవలెను.

44 సెక్షను:- ఈ సెక్షను తమ విద్యార్థులైననను మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమువారిచే పరీక్షింపబడుటకు వీలొసంగుచున్నది. అట్టి విద్యార్థులను ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము పరీక్షించుట కభ్యంతరము దెల్పుటలేదు. ఆయుర్వేదము విశేష ముగ డెలుపవలెను.

సి. వి. ఎస్. నరసింహరాజుగారు

సి. వి. ఎస్. నరసింహరాజుగారి రచిన ప్రత్యేకాభిప్రాయ మిది:-

విశాఖపట్నమునందు ప్రభుత్వ నిర్మాణము మున్నగు అభివృద్ధులు కలిగి, ప్రత్యేకోద్యోగిగారు వ్రాసినట్లుగా పారిశ్రామిక పుత్తివిద్యుల కళాశాలలు కేంద్రస్థానముగ జేయనున్నారు. కావున, విశ్వవిద్యాలయ కార్యస్థానము ను రాజమండ్రిలోగాక విశాఖపట్నములోనే యేర్పరుపవలెను.

ఈనూతన విశ్వవిద్యాలయము ఇతర కాలేజీలను చేర్చుకొనునట్టిదే యగుటచే విజయనగరము మచిలీపట్నములలో నున్న మొదటిగ్రేడు కళాశాలలను విశ్వవిద్యాలయ కళాశాలలుగ ఏల చేర్చుకొనరాదో తెలియచున్నది. వాటి అధికారులు ఇష్ట బడినచో పోస్టుగ్రాడ్యుయేటు ఆనర్సు కోర్సులనుగూడ అందు బోధింపవచ్చును.

వైస్రాయిగారు గాక మదరాసు గవర్నరుగారే విశ్వవిద్యాలయము విజిటరుగా నుండవలెను. వారికి విశ్వవిద్యాలయ ముగూర్చి తరుచు తెలియుచుండును. చాన్సలరు, ప్రొఫెసర్సుల పదవులను ఎన్నికపదవులుగ జేయవలెను.

మొదట బిల్లులో నున్నట్లుగా స్థానిక సంఘములు విశ్వవిద్యాలయములకు ధనసహాయము చేసినపక్షముడే

ప్రతినిధుల సంపుటను హక్కుగియ్యించుట. వైకుంఠాన్ని రుగారి జీతమును నే నేటువారు నిశ్చయించుట కధికారమిచ్చుచు నిబంధనల మార్పిరి. ఈ మార్పును నే నంగీకరింపజాలను.

సర్. కె. వి. రెడ్డినాయుడుగారు

సర్. కె. వి. రెడ్డినాయుడుగారు ప్రత్యేకాభిప్రాయమును ఇట్లు వ్రాసిరి:

నా ముము

1. విశ్వవిద్యాలయమును "తెలుగు" విశ్వవిద్యాలయముగా మార్చుటకు "ఆంధ్ర" విశ్వవిద్యాలయ మనరాదు. చట్టము లో "ఆంధ్ర" అనుపదము గలచోట్ల నెల్ల తెలుగు అని మార్చవలెను. కారణమేమనగా తెలుగువారమున మేము ఆంధ్రులముకాము. తెలుగువారు ద్రావిడజాతివారు. ఆంధ్రులు ఆర్యులు. 18 వ శతాబ్దమున ఆంధ్రులు తెలుగుదేశమునందొక భాగమునాక్రమించుకొని పాలించిరి. కాని అంతమాత్రమున తెలుగువారు ఆంధ్రులుగ మారిపోలేదు. ఉభయుల మధ్య వివాహములు జరిగినవి కాని అతిస్వల్పముగ కొద్ది కుటుంబములలో మాత్రము జరిగినవి. ఆంధ్రులు ఒరంగలు, సర్కారుల పాలించిరి. వారి రాజ్యము నెల్లూరు దత్తవంశములవరకు వ్యాపించలేదు. నేను కేవలము పట్టుదలకొరకు వాదించలేదు. ద్రవిడజాతులన్నింటిలోని బ్రాహ్మణేతరులందరు కలియుటచేతనే మదరాసులో గొప్ప బ్రాహ్మణేతర్యము కొనసాగినది. ఈవిశ్వవిద్యాలయము విజ్ఞానసంస్థానానే ముందు రాబోవు తరములవారికి యిది ద్రవిడులకు గాక ఆంధ్రులకు మాత్రమే ఉపకరించునను భేదభావము కలుగుట కవకాశ మిచ్చినచో తమ సోదర ద్రవిడజాతులకు దూరమైతిమిగదాయను కించ కొంచరికి ఉండిపోవును. ముక్కును యెగ్గడమన్న ద్రవిడజాతీయతా నిర్మాణమున కిది ప్రతిబంధకమును.

విశ్వవిద్యాలయ కేంద్రస్థానములు

2. శాశ్వతమైన రెండవ ముఖ్యంశ మేమన విశ్వవిద్యాలయ కేంద్రస్థానముల గూర్చి. విశ్వవిద్యాలయ మొక్క కేంద్రస్థానమునందే యుండు పద్ధతే మంచిదని విద్యాధికులందరు భావింతుట నిజమే. ఈమధ్య ఇండియాలో జరుగుచున్న విశ్వవిద్యాలయవిధానము మార్పులన్నియు నీ విధముగనే జరుగుచున్నవి. డిల్లీ, అలీఘురు, కాశీ, డక్కా విశ్వవిద్యాలయములన్నియు ఊరునుబట్టి కేరలు పెట్టుబడివేగాక అదు చేరియున్న కళాశాల లన్నియు ఆ నగరమునందే యున్నవని గమనింపవలసియున్నది. తెలుగు విశ్వవిద్యాలయమునందట్టి యేర్పాటు సాధ్య పడదు. ఉప సంఘమువారు సవరించిన రూపము ననున్న డిల్లీలో మూడు కేంద్రస్థానములు గుర్తించబడినవి. అవ సరమునచో యింక నొకటి కేండు గూడ నేర్పరుదుల కవకాశ మిచ్చిరి. విశ్వవిద్యాలయమునను ఏ నగరముయొక్క కేరు పెట్టుటలేదు. కాని దానియావరణయంతటిలో నున్న ప్రజల భావయొక్క నామమిది. దీని ఆకృతిని బట్టియే ఏక కేంద్రస్థాన సంస్థగ నుండ నేరదని తెలియుచున్నది. 83,000 చ. మైళ్ల యావరణ గల యీ నైశాల్గమునందు కాలేజి విద్య నభ్యసించు విద్యార్థులు 8,000 యున్నట్లు అంచనా గలదు. వీరు ఉత్తరమున కల్లికోట. పడమర పార్వతహల్లి, దక్షిణమున హిందుపురం, మదరాసుల మధ్య నివసించుచున్నారు. చట్టము నందు మూడు కేంద్రస్థానములు నూచింపబడినవి:— విశాఖ పట్నము, రాజమండ్రి, అనంతపురం ఇందు రాజమండ్రి విశాఖపట్నముల ఒక దాని కొకటి దోడుగ నుండును. అనగా రాజమండ్రిలో ఆంగ్ల వైద్య కాలేజీలు బోధించుట యుండగా విశాఖపట్నములో పరిశ్రామిక సాంకేతిక శిల్ప కాలేజీలు నేర్పడుదు. సామాన్య ఉన్నత విద్యకై అనంతపురం రాజమండ్రి రెండు కేంద్రస్థానములు మాత్రముండును. ఇది కొంతవరకు ఏక కేంద్రస్థాన పద్ధతికి తమకూలముగ నే యున్నది. కాని తెలుగు దేశపు ప్రస్తుత విద్యావ్యవస్థకు తగిన సదుపాయముల జేయలేదని తెల్సిరి. ఈ మూడు కేంద్రస్థానములలోను దప్ప వేరట్లును మొదటిగ్రేడు కాలేజీలు గాని, ఆనర్వ ఎం. ఏ. కాలేజీలుగాని, నిర్మించుటకు వీలులేదు. ఇది గొప్ప చిక్క. విజయనగరములో రాజాగారి ఆవరణవలన చక్కగ పరిపాలింపబడుచున్న కాలేజీయందు అనుజ్ఞలేనిది ఆనర్వ కొరకు పెట్టుకొనరాదు. బంగళులో కాలేజిని అధికారులు ఎత్తివేసి, యితర విషయాలతో గలగి గంటూరులోగాని తెజ నాడలోగాని పెద్ద కాలేజిని నిర్మింపనున్నారు. కావున ఆంగ్ల కాలేజీలన్నియు ఉత్తరప్రాంతములకు రాజమండ్రియందు, దక్షిణ పశ్చిమ ప్రాంతములకు అనంతపురమునందు యిమిడియుండవలెను. ఇట్టివిధానమువలన విద్యార్థుల కెట్టియిబ్బందులుండనో

అలోచించుకొనవలెనేగాని శిష్ట నలవిగాదు. రాజమండ్రిలో నుమారు 2000 మంది విద్యార్థులు చేరవలసియున్నది. కిరందరి కి ఫలమేర్పరుచుటకు చాలకాలము పట్టును. శివీత్యము మధిక మగును. విద్యార్థులు ప్రస్తుత మదరాసులోని వారిమన్న వసతులు సౌకర్యములు లేక యిబ్బందులు పడవలసియుండును. ప్రస్తుతము తెలుగుదేశములో నున్న రెండవగ్రేడు కాలేజీ లన్నియు చచ్చిపోవును. ఇవి మొదటిగ్రేడు కాలేజీలగుటకు వీలులేదు. క్రమేణ తీసివేచివీయి హైస్కూలుగా మారిపోవును. ఇవి చాల హానికరముగ నుండును. ఇప్పుడు మాడుచోట్ల మొదటి గ్రేడు కళాశాలలు తయారుకానున్నవి. కాకినాడ, గుంటూరు, మదనపల్లి. ఉదారస్వభావులగు పితాపురం మహారాజుగారు కాకినాడలో కాలేజిని మొదటిగ్రేడు కాలేజీగా మార్చునున్నారు. వారు దయచలవి ఒసంగు సహాయమును నిరాకరించుట భావ్యముగాదు. మరియు నితరులు సహకరణలవాని విద్యా వ్యాప్తికై యిల్లు సహాయము జేయుచుండ వలదని పేదప్రజల ధనము చెచ్చించుట భావ్యముకాదు. మనపల్లి కాలేజీలో వి. ఎ. స్థాపించుటకు యిదివరకే విన్నవించుకొనిరి. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ చట్టము తయారుకానున్నదిగాని వారికిను పడగొట్టరాదు. గుంటూరులో వారికి మంచిధనములు విశాలముగల లము, హాస్టలు పూర్తిగా నున్నవి. వివిధ క్రైస్తవ మత ప్రచారక సంస్థలు కలిసి అచ్చటి రెండవగ్రేడు కళాశాలను మొదటి గ్రేడునకు మార్చునున్నారు. వారి కవకాశ మియ్యకుంట న్నాయమనవా? మనము ఆవర్ణియమను విద్యగరపు ఆరుగ్దాతో విద్యార్థుల సౌఖ్యమును మరవరాదు. అనంతపురమును ప్రత్యేకకేంద్రస్థానముగ నుంచినచో గుంటూరు - మదనపల్లెల కేల కేంద్రస్థానములుగ జేయరాదో తెలియకన్నది. రాజమండ్రికి తోడుగా విశాఖపట్నం కేంద్రస్థాన మున్నచో అట్లే విజయనగరము, కాకినాడలుగూడ నుండవచ్చును. కావున యీమూడు ధలముల రెండవ గ్రేడు కాలేజీలను మొదటి గ్రేడు కాలేజీలుగ మార్చుటకు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ చట్టము సవరింపవలెనని కోరుచున్నాను. అట్టి మార్పునకు కాలనియమును పెట్టిర బెట్టుచున్న. చట్టము అలా జూపు మూడు వాలు గేండ్లలో యీమూడు కేయవలెనని సవరు కాలేజీల అధికారులను కోరిన కోరవచ్చును.

ఇతర విషయములు

3. ఇంక రెండుమూడు సూచనలు గలవు. ప్రస్తుతము మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమునందు నేర్పుకొను చున్న తెలుగు విద్యార్థులను పరీక్షించుచుచూర్చి. వారిని నూతన తెలుగువిశ్వవిద్యాలయముగాను పరీక్షించి, వారిని పరీక్షింపగలగూకొనవలెను. మతవ్యతరముల గూర్చిన మూడును తొలగించవలెను. వైద్యమును గూర్చి నేను విల్లు కానననభిలో ప్రవేశ పెట్టవలెనపుడు సులభము ప్రతిపాదించెను.

చేతిమగ్గుము వర్తకులకు మాత్రమే

చేతిమగ్గుమునకు కావలసిన పరికరములన్నియు వ్యాయ మైనభరల చొప్పున మేము సరఫరా చేయుదుము. తక్షణమే ఒకదఫా ఆర్డరును ఈదిగు విలాసమునకు పంప కోరెదము.

Messrs. Industries Stores Supply Co., (2396) 434, Thakurdwar, Bombay No. 2

రాయ్ థియేటరు అనుకము

సి. ఎస్. నెం 451/1925 లో 20-10-25 తేదీన హైకోర్టువారు జారీచేసిన ఆదేశము ననుసరించి మద్రాసు, నాల్గొకటూరుకు ఎదురుగా పి పి ల్యూ పార్కు లో నున్న "రాయ్ థియేటరు" ఈదినగు సంతకము చేయబడినవారికే అమ్యుబును. కొన దలచుకొన్నవారు దరఖాస్తులను ఈదినగు విలాసమునకు పంపుకొనవలెను. ద.ఖాస్తులు 31-10-1925 తేదీ వరకు అంగీకరించబడును.

C. VENKATASUBBARAMIAH, High Court Vakil, and Receiver in C S. No. 451 of 1925.

No. 10 Vakils' Chambers, High Court Buildings, 21-10-25. Madras.

(2299) ముందుగా ఆర్డరు పంపువారికి "మల్లేవువలు" అను చిన్న పాత్రము వుచితముగా పంపబడును.

అయినచ రత్నము! ప్రియదర్శిని స్వగలో వెలువడును!!

(చరిత్రాత్మక నవలా రాజము)

సాంఘిక, నైతిక, చరిత్రాత్మక విషయక ప్రియదర్శి నము. ఆంధ్రవచన సుధారస ప్రియదర్శనము వివిధ సువధుర వర్ణనాచాతురి ప్రియదర్శనము సరసమునైతి వృదువధుర భావనములు-స్వారసములైన కరవర్ణనలు-దేశభక్త ప్రపూరి తము-నిర్భూషిత విషయస్తమ-క్షాత్రరస పాషితిమ-ప్రేమైక భూషితము-శృంగారభాషితము-చిత్రపత కోభితము. సుమారు 200 పుటలు గ్లాకాకాకములపై ముద్రించించి క్యాబికోరైండు చేయబడినది.

ముఖ్య గమనింపు:—ఆర్డరున్నవారు ఈ పత్రిక నుదహరించవలెను.

వల చందాదాగ్గకు రు 1-0-0, యిత్తులకు 1-8-0, సాదాప్రతి యిత్తులకు 1-0-0 (పోస్టేజీవేరు.)

ఇతర పాత్రలను లిప్తుకు నేడేవ్రాయుదు.

వలయువారు:—యం. రామ సుబ్బయ్యశ్రేష్ఠి, (ప్రెసి డెంటు, శ్రీబాలభారతి గ్రంథాలయము చాగల మల్లె (కర్నూలు జిల్లా).

కండలు - ఎముకలు - పుష్టి విశేషముగా వృద్ధియగును!

మీకు ఎక్కువబలము కావలసియున్నను? ఎక్కువ శక్తిత్యము కావలసియున్నను? మీ మాంసపుకండలు, ఎముకలు, నరములు అమితముగా వృద్ధియగుటకు ఈ రుచికరమైన ఆహారము తగినది. మానవునికి గల ఆరోగ్యమైనట్టి ఆహారములలో క్యాక్రరు ఓట్లు అమోఘమైనవి. తొమ్మిదింతలు వరియన్నము చే గలుగు శక్తిత్యము, మంచి ఎముకల అభివృద్ధి ఒకేంత క్యాక్రరు ఓట్లును భుజించుటచే గలుగును. మీ కుటుంబ ఆహారమునందు క్యాక్రరు ఓట్లును చేర్చుకొనును. మీ రందరను మిక్కిలి బలవంతులుగాను - వీర్యవంతులుగాను - ఆనందముగలవారుగాను యుండురు.

జీర్ణమగట సులభము - దేహమునకు ఉష్ణమును కలిగించదు.

Quaker Oats

క్యాక్రరు ఓట్లు చేతితో తాకబడుట లేదు.

న్యాయస్థానవార్తలు

రంగూను బివర్షన్ కేసు

రంగూను, అక్టో 20 — రంగూను బివర్షన్ కేసు సాక్షులు ప్రస్తావనను బి. పి. సి. 324, 109 సెక్షన్ల క్రింద పి. సార్వభౌమ యను ఉపాధ్యాయుని నేరమల. మోషినే కేసులో నేడు జిల్లా మేజిస్ట్రేటువద్ద ప్రతివాదుల సాక్షులు ముగిసెను. నేడు విచారించబడిన యిద్దరు సాక్షులలోను పోలీసు కానిస్టేబులు తాను చూచినప్పుడు సాక్షులు ప్రస్తావన ఎవ్వరో మనరాసీ యులు పట్టుకొనిరనియు ఆస్థాన తానెవ్వరినో తెల్పనుటో త్రోసి తేగాన బలులు సుపయోగించలేదనియు చెప్పెను. పైగా తా నీసాక్షులను స్వయముగానే యిచ్చుచున్నానని కాని స్టేబు ఒప్పుకొనెను. కేసు న్యాయవాది కేసును వాదించుచు ప్రాసిక్యూషను సాక్షులు నుండియే కొన్ని మాటలను చెప్పి ఆ కథ యంతయు నసంభవమని చెప్పెను. కేసు రేపటికి వాయిదా వేయబడెను. (ఆ. ప్రె.)

ప్రతికాసంపాదకునివై కేసు

తీర్పు శుక్రవారమునాడు చెప్పెదరు

రంగూను, అక్టో 20:— రాజగోపాళమూర్తి మాడుకొన్న వ్యాసములు ప్రకటించిన పోలీసు కమిషనరుచే నేరి మోషా పింపబడిన “దేశోపకారి” యను తమిళవార్తపత్రికా సంపాదకుడు మద్రాసుకు, ప్రకాశకుడును బూబయ్యనాయుడు గారిని నేడు విచారించగా రెండువ్యాసములను తమ పత్రికలో ప్రకటించిన మాట నిజమే ననియును కాని వైషమ్యభావములు పురికొల్పుటకై యవి యుద్దేశింపబడ లేదనియు మరియు తనకు న్యాయమని తోచినదే తాను వ్రాసినదియు చెప్పెను. బర్మా యొక్క పేదరికమునకు హైందవులు కారకులు కారని తెలుపుటకై తానట్లు వ్రాసినది చెప్పెను. జిల్లా మేజిస్ట్రేటు బి. పి. సి. 124 ఏ, 153 ఏ సెక్షన్ల క్రింద ముద్దాయిమీద వేరు నేరములను మోపెను. ముద్దాయి తా నన్నిటిలోను నిర్దోషి నని వాదించెను. తీర్పు శుక్రవారమునందు నిలిపివేయబడెను. (ఆ. ప్రె.)

బాన్సా హత్య కేసు

ప్రీవీ కాన్సిలు అప్పీలు

(ప్రత్యేక విలేఖరి)

అలహాబాదు, అక్టోబరు 21:— బాన్సా హత్య అప్పీలు దరఖాస్తు ప్రీవీ కాన్సిలులో అక్టోబరు 26 వ తేదీని విచారించబడునని లీడరు లండను విలేఖరి కేబిలు పంపెను.

అలహాబాదు హైకోర్టు

సెలవులయంతరము నేడు తెరవబడెను

(మా ప్రత్యేక విలేఖరి)

అలహాబాదు, అక్టోబరు 21:— సెలవులయంతరము అలహాబాదు హైకోర్టు నిన్ను తెరువబడెను.

అలహాబాదు, అక్టోబరు 20:— సెలవులయంతరము అలహాబాదు హైకోర్టు నేడు తెరువబడెను. కలవు లింగాంధునందు గడపించిన సర్ గ్రీమపునుమయ్యగారు మొదటి కోర్టునందు ముఖ్యస్థాన మలంకరించిరి. నూ రి న ము గ నియమింపబడిన న్యాయమూర్తులు డేనియులు దలారుగార్లు రాజభక్తి ప్రమాణములను గావించిరి. ఇదివరకొకసారి ప్రమాణమును గావించిన పిదప తిరిగి గావించుట నానాశ్చర్యమని వాదించి తుదకు ప్రమాణమును న్యాయమూర్తి డేనియులుగా గావించిరి. (ఆ. ప్రె.)

బెడు ప్రధాన న్యాయస్థానము

గవర్నరు నవంబరు 2-వ తేదీన లక్ష్యుల పురమందు

ప్రారంభోత్సవము సల్పెను

అలహాబాదు, అక్టోబరు 20:— సంయుక్త రాష్ట్ర గవర్నరు నవంబరు 2-వ తేదీన బెడు ప్రధాన న్యాయస్థానమును లక్ష్యుల పురమందు తెరచెదరు. (ఆ. ప్రె.)

జస్టిసు పేజిపై కేసు

వాది సెషన్సుజడ్జికి పిటిషను పంపుకొనుట

కలకత్తా, అక్టోబరు 20:— ఇదివరలో జస్టిసు పేజిపై కలకత్తా కార్పొరేషను సబ్ డివిజన్ తేబిన్ కేసు ఆలిఫూరు పోలీసు మేజిస్ట్రేటు విచారించెను. నేడది తిరిగి ఆలిఫూరు సెషన్సుజడ్జి యెదుటికి తీసుకొనిరాబడెను. జస్టిసు పేజిపై తాను తీసుకొనివచ్చిన నేరమును త్రోసివేయుటకు మేజిస్ట్రేటుకేమి అధికారము కలదని అడుగుడు నీటి సంబంధమును విడగొట్టుటకు తాను జడ్జియంటికిబోగా జడ్జి తనపైబడి కొట్టెనని ఫిర్యాదిచెప్పెను. ఇదివరకు ఫిర్యాదు త్రోసివేయబడెను. దానిపైన యీ దరఖాస్తు చేయబడెను. ఆపిటిషనుకు స్పర్టిఫైచు నకులును తీసుకొనిరమృతి సెషన్సుజడ్జి అక్టోబరు 28 తేదీని ఏర్పరచెను. (ఆ. ప్రె.)

యూరపియను సార్వెంటు బాలికపై

తుపాకిని ప్రేల్చుట

బొంబాయి, అక్టోబరు 20:— 12 సంవత్సరముల హిందూ బాలిక నిన్న రాత్రి టపాకులు కాల్యమండగా విసుగుచేత ఒకయూరపియనుసార్వెంటు తుపాకి నామెపై ప్రేల్చెను. ఆమె కల కొకచిన్నదెబ్బ తిగిలెను. పిమ్మట సార్వెంటు దారిబోవు వారిమీదకూడకాల్చి 5 గురుని గాయపరచెను. పినినడతను గురించి డిపార్ట్ మెంటులుగా విచారణ జరుగుచున్నది.

కారణము

తరువాత విచారింపగా టపాకుల భస్మచేత ముఖ్యముగా తనపిల్లజ్వరముచే బాధపడుచుండుటచేత సార్వెంటుకు ప్రాణమువిసిగి ఆమెపై ప్రక్కల పిల్లలెవ్వరిని టపాకులు కాల్యమండ చేయుటకై తుపాకిని తీసుకొనెనని తెలియుచున్నది. తుపాకిలో గుండ్లున్న సంగతి ఆతనికి తెలియనే తెలియదు. తుపాకిని పైకి పెట్టికాల్చుటచేత తాను కాల్యపిమ్మటకూడ ఎవరికైన గాయములు తగిలినవిషయముకూడ ఆతనికి తెలియదు. తానుతుపాకిని కాల్యమందుటవలన అంతమందికి గాయములు తగిలినవని పిమ్మట కొంతనేపటికిగాని తెలియలేదు. దెబ్బతిగిలిన బాలిక ఆస్పత్రిలో నున్నది. (ఆ. ప్రె.)

అండమానుదీవుల భావిస్థితి

సర్ అలెగ్జాండరు మడ్డిమేనుగారు తణిఖీజేయుటకు వెడలుచున్నారు.

కలకత్తా, అక్టోబరు 21:— రాజప్రతినిధికార్యనిర్వాహక వర్గమందు లామెంబరుగ ఎన్.ఆర్. దాసుగారు నియమింపబడుటచే వారి గౌరవాధ్యక్షుల చేయబడిన విందునందు హాజరైన సర్ అలెగ్జాండరు మడ్డిమేనుగారు “అరంకోలా” ఓడపై అండమాను దీవులను సందర్శించు నిమిత్తము నేడు రంగూను వెళ్లిరి. అండమాను దీవులందలి స్థితిగతులను స్వయముగ బహిక్షించుటకు హాంమెంబరుగ సర్ మడ్డిమేనుగారు వెళ్లుచున్నారు. తదనంతరము అండమానుదీవులు అవరాధుల ప్రవాసస్థానముగ నుంచునదియు లేనిది నిశ్చయింపబడును. (ఆ. ప్రె.)

ఆనరరీ మేజిస్ట్రేటుల రెస్టు

యోల్ మల్, అక్టోబరు 20:— తప్పుడు సాక్షులను ఫోర్జరీల క్రింద సస్పెన్షనులోనున్న మహదేవ్ భగవంత్ దేశముఖ్ అను ఆనరరీ మేజిస్ట్రేటు అప్రెంటిస్ అరెస్టుచేయబడి చేతులకు బెడెలతో నిచ్చుటికిగొనిరాబడిరిమాండులో నుంచబడెను. ఒక్కసంవత్సరమునుండి యితడు విచారణలో నున్నను ఒక్కసారియైన యితడు కోర్టుకు వచ్చి యుండలేదు. ఇతని అరెస్టు కొరకై వారంట్లు పోయి యుండెను. ఈతని సహారాపట్టిలు గూడ ప్రకటింపబడెను. ఈతనిపై జప్తుచేయబడెను. కొంతదరాసి బహిరంగముగా వేలము వేయబడెను. (ఆ. ప్రె.)

కొకెయిను దొంగతనముగా అమ్ముట

భావనూరు, అక్టో 20:— దొంగతనముగా కొకెయిను నమ్ముచున్నందులకు నేరమోషింపబడిన గులామ్ మహమ్మదు మహమ్మదాలీలలో గులామ్ మహమ్మదుకు రెండు సంవత్సరములు కఠినశిక్షయు 4000 రూపాయలు జరిమానాయును ధానినీయకున్న మరియు సెలవి శిక్షయు విధింపబడెను. మహమ్మదాలీకిగూడ 2 సంవత్సరములు కఠినశిక్షయు 1000 రూపాయలు జరిమానాయును దానినీయకున్న మరియు సెలవి కఠినశిక్షయు విధింపబడెను. (ఆ. ప్రె.)

వాతావరణసితి

1925 సం॥ అక్టోబరు 21-వ తేదీ బుధవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	ముంబై	అహ్మదాబాద్	కలకత్తా	బెంగళూరు	చెన్నై	అక్టోబరు 20-వ తేదీనందించిన వర్షము	సాధారణముగ సంవత్సరమునకు వర్షము
గోవాపురం	86.8	75.6	...	25.65	44.50		
విశాఖపట్నము	86.2	76.8	...	10.72	87.09		
కాకినాడ	85.4	74.8	...	18.71	89.09		
మచిలీపట్నము	86.0	73.1	...	11.52	41.59		
కర్నూలు	92.5	68.8	0.08	6.80	26.01		
బళ్లారి	...	70.4	...	8.21	20.51		
కడప	91.5	72.5	...	4.79	81.28		
నెల్లూరు	89.1	75.8	...	6.28	87.98		
పల్నాడు	88.9	73.2	0.02	8.86	50.74		
కడపూరు	87.6	75.8	...	4.06	52.94		
నేలమ	97.5	70.2	...	0.80	89.80		
కోయంబూరు	92.7	68.8	...	1.13	22.29		
తిరుమనాపల్లి	95.8	74.1	...	3.96	88.18		
నాగపట్నము	88.2	77.0	0.52	3.94	54.98		
మధుర	94.5	74.8	...	3.98	88.58		
పాంబల్	88.1	77.8	0.87	0.96	87.00		
తిరునల్వేలి	...	...	...	0.13	28.34		
తిరువేంగుళము	82.7	78.0	...	7.93	64.51		
కొచ్చిక్	88.9	78.0	...	7.26	114.51		
కాలికట్టు	90.2	75.4	...	6.96	117.16		
మంగళూరు	88.4	74.1	...	9.34	125.68		
బెంగళూరు	86.5	62.7	...	1.45	85.87		
మెర్కాగ	79.0	62.5	...	6.27	125.46		
కొడైకనాల్	67.2	47.4	...	2.86	62.18		

సర్కారులు:—ఆకాశము నిర్మలముగ నే యున్నది. లేదా మేఘములు పలచగ నున్నవి. కాకినాడలో ఆర్ద్రత ఎక్కువ. గోవాపురంలో రాత్రివేడిమి 2 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ. దక్కన్:—కర్నూలులో చినుకులు పడెను. మేఘములు ఒకమాస్తరగ నున్నవి. ఆర్ద్రత చాలతక్కువ. శీతోష్ణస్థితి మామూలుగ నున్నది.

కర్నాటకము:—మద్రాసులో ఉరుములున్నవి. చినుకులు పడుచున్నవి. మేఘములు ఒకమాస్తరగ నున్నవి. శీతోష్ణస్థితి మామూలుగ నేయున్నవి.

రాజధాని దక్షిణమున తూర్పున వర్షించుచున్నది.

యస్. ఆర్. హెచ్ సావూరు

వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

చీనా పరిస్థితులు

ష్యాంగుపే, అక్టోబరు 20:— చీనాపరిస్థితులు అతిచురుకుగ విజృంభించుచున్నవి. పికింగు ముక్తనులపై మావ్రాపీగారు దండెత్తిరి. మధ్యరాష్ట్రములలో ఒడంబడిక జేసికొనుచున్నారు. హ్యుంకోలో స్వతంత్రపాలనము నేర్పాటుజేసినరట. తాంగుపాతాగారికి అధ్యక్షపదవిని ఇచ్చెదమని వ్రావ్రాపీగారనిరి. న్యూకింగునుండి యాంగుటిశీవరకు దాటిన 8 మూళ్లు సుపటాలములను నిరాయుధులుగ జేసిరి. కార్యనిర్వాహక వర్గముతో సక్రమరాజ్యాంగ పాంగమెంటు సెలకొల్పనున్నారు.

పొంగయోడ అంటుకొనుట-ముచుగుట

లండన్, అక్టోబరు 20:— బ్రిటిషు పొంగయోడ కలకత్తానుండి న్యూయార్కుకు రయిగుదేరిపోవుచుండ అంటుకొని నునిగిపోయెను. ఆరుగురు పిల్లలే పోయెను. అందుచే నీట ముంచి.

యుద్ధకార్యాలయపు మదింపులు

లండన్, అక్టోబరు 20:— చాలవరకు యుద్ధకార్యాలయపు మదింపులు గ్రించెదరనుకొనుచున్నారు. కప్టెనులకు జీతములు తగ్గించబడును. యుద్ధకార్యాలయమునా రీయదలచుకొన్న జీతముల యభివృద్ధినిగూడ ఆపుజేసి ఎక్కువ ఇచ్చెదరట. క్రొత్త జేరినవారికిగూడ వర్ధింపును.

సం॥ రా॥ రాజకీయ మహాసభ

పాట్నీ తీర్మానమును బలపరచుట

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారి ఉపన్యాసము

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్)

లక్నో, అక్టో 20:— సీతాపూరు రాజకీయ మహాసభ యందు పండితమోతీలాలు నెహ్రూ అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘము పాట్నీలో గావించిన తీర్మానమును బలపరచుచు నొక తీర్మానమును సుపాదించిరి. ఆయన, ఉపన్యసింపచు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘముకన్న అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘము ఎక్కువది గావున ఆ ప్రైవేట్ చైర్మన్‌షిప్ క్రింది సంఘ బలపరచుట సామాన్యముగా వని చెప్పిరి. కాని యిప్పుడు డిటుల జేయుట యవసరము. అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘము, కాంగ్రెసు అంగీకరించు ననెడితలంపుతో నొక తీర్మానమును గావించి యుండెను. అందుచేత సీసభ కాంగ్రెసుకు తన యిచ్చవచ్చిన సలహా లను జేయుట యుక్తముగనే యుండును.

తీర్మానాంశములు.

మొదటిది కాంగ్రెసు సభ్యత్వాన్ని తన మా ర్గమున ప్రస్తుత పరిస్థితులలో నీవర్చు యుక్తముగనే యుం డెనని యుపయోగింపబడును. ఇందువలన నిష్పత్తిగలవారంద రును కాంగ్రెసు పతాకముచేయు జేరుటకు అన్ని పక్షముల వారికి విలుండును. రెండవది అఖిలభారత తంత్రకారక సంఘము ను స్థాపించుట. ఈవిషయమై మహాత్ముడు చాలదూరము మా ట్లాడెను. కాని యీవిషయమై తనయభిప్రాయమును నూలుప డుటలో నమ్మకముగల స్వరాజ్యపక్షమువారి యభిప్రాయ లను స్పష్టముగ ఆయన చెబువగోరెను. మహాత్ముడు రాటుము యొక్క ప్రయోజనములనుగూర్చి చెప్పిన విషయములన్నిటిని వారు పూర్తిగ నమ్మెదరు. బక్సరాటముమీదికి దేశముయొ క్కన్నప్పి మరలవలె నను విషయము న మాత్రము వా రేభేదించుటలేదు. ఇంకను చేయవలసిన పను లితరము గలవని వారియభిప్రాయము. అంతమత్రమున వారికి రాటువన్న లక్ష్య ములేదనియు, దానిని ప్రయోజనకారిగ జేయ నిష్పత్తిలేదని యభిప్రాయముగాదు.

మూడవ విషయము దేశమును నక్షత్రమునకై అవసరమైన రాజ కీయ కార్యముల నన్నిటిని కాంగ్రెసు ప్రారంభించి చేయవల యును. రెండు, మూడు అంశముల జేర్చినయెడల కాంగ్రెసు ఉత్తమజాతీయ సంస్థ యగు ప్రతిష్ఠానుగాంచునని ఆయన అభి ప్రాయము. నాలుగవ అంశము మూడవదానిలో భాగమే యగును. శాసనసభాకార్య మనగా రాజకీయకార్యవిధానములో భాగమే యగును. ఇందు ప్రత్యేక పరిస్థితులు చేరియుండుట వలన ప్రత్యేకముగ జెప్పవలయున్నది. స్వరాజ్య పక్షము తన నిర్మాణమును కార్యవిధానమును నిర్ణయించుకొని రెండు సంవత్సరముల నుండియును జనుప్రదముగనే పనిజేసెను. వారు కాంగ్రెసు పక్షమునను కాంగ్రెసు కేంద్రము వారికార్యవిధాన మును నడుపుచుండుట యుక్తముగ నుండును. పాట్నీ తీర్మా నములో నీయంతమున చాలదూరభిప్రాయమేర్పడెను. ప్రస్తుతి ముకాంగ్రెసుయొక్క రాజకీయ కార్యములను నడుపు బాధ్యత బక్సపక్షమున కిచ్చి ఆపక్షముపై కాంగ్రెసు యొక్క అధికారము తనకుండజేయుట బాగుండలేదని ఆభిప్రాయించిరి. కాని అటువంటి దేమియును జరుగలేదు. తీర్మానముయొక్క భావా వాచకమువల్లము, ఆతీర్మానము చేవలన వచ్చిన పరిస్థితులవలనను అట్టి దురభిప్రాయ మేర్పడుటకు కారణము గల్గెను. నిలవబడుట, ముఖ్యములగు ఆధారములపై నిలిచి ఆ గతుండ నడుచుచుండు సంస్థయై యున్నది. అట్టి సంస్థను కాంగ్రెసు వశము జేసికొని తనను మంచి ప్రయోజనములను నడుపుట కుద్దేశించెను గాని మూనివే యుట కుద్దేశించలేదు. అందుచేతనే యిది దానిని స్థాపించినట్టి యుగ్మ తత్పరిపాలనమునందు కొంత అనుభవముగలట్టివారికి బహు జెప్పబడెను. ఇతర పక్షములను గాకుండ తమ చేతులలోనే యుండుకొనగల బలము తమకు గలదని స్వరాజ్యపక్షమువారు తప్పకారమును నహించిరి. కాని మరి యేపక్షముగాని తనకు గల బలముచేత నెప్పుడైనను సరే దాని నాక్రమించి స్వాధీనము జేసికొననమ్మను.

స్వరాజ్యపక్ష నిర్మాణము

పాట్నీ తీర్మానము నిర్వచించుటలో జేయు పోర బాటును ఆయన చెబువగోరెను. అప్పుడప్పుడు కావలసియున్న

పును స్వరాజ్యపక్షముయొక్క నిబంధనలకు కాంగ్రెసు తదన్వి ధానమును నడుపుటకై మార్పులు చేయుచుండునని తీర్మానము నందు గలదు. ఈమాటలవలన కాంగ్రెసు స్వరాజ్య పక్షము శా సనసభలందు జేయు పనులలో జోక్యము గలుగజేసికొన విలులే దని వాదించబడెను. శాసనసభా కార్యవిధానము ఏ ముఖ్య ధర్మముపై నాధారపడియుండెనో దానిని మార్పుటకు పీలులేని మాట నిజమే. కాని 1928 ఫిబ్రవరిలో స్వరాజ్యపక్ష కార్యవి ధానము మొదట నిర్ణయించిన దట్టిది. ఆవిధానమునం దిట్లు నిర్ణ యింపబడెను. “బురాక్రసీ ప్రభుత్వము సాధ్యముగానుండ నిరో ధమును గలుగజేయవలయును. అందువలన దేశముయొక్క కో ర్మెలను ద్వి జాతీయగౌరవమును నిలుపుకొన నుద్దేశింపబడె నీను. ఇందులకు బురాక్రసీ పక్షములకు సాధ్యముగానుండ జేయు టకై దేశములోని ప్రజ సహకారమును నెమ్మదిగ తేకుండ జేయుటకు తగిన ప్రయత్నములను జేయ నుద్దేశింపబడెను.” ఈ విధానమే 1924 ఆగష్టులో కలకత్తా యందు యాక్రింది విధ ముగ మరల ప్రాచుర్యముపొందెను:—

“బురాక్రసీ దేశముపట్టియై స్వరాజ్యమును జేరుట కా లంకముగ నుండుటవలన యీస్వరాజ్యపక్షముయొక్క ముఖ్య నూత్రము దేశము చక్కగ నభివృద్ధి గాంచుటకును బురాక్రసీని నిరోధించుటకును ప్రయత్నములై యున్నవి.” ఈవిధానమునే యీపక్షము శాసనసభయందును యీవలను గూడ యనుసరించు చుండెను. శాసనసభా ప్రవేశము సిద్ధాంతమే తప్పన్న దప్ప యీవిధానము పనికిరాదని కాంగ్రెసువాదులలో నెవరైన యన గలరా?

అంతరికలహములన్నియును పరిష్కారమై యీ తీర్మాన మంగీరింపబడి స్వరాజ్యమునకు మొదటి పెద్ద మైదానదని చెప్పుచు యీ తీర్మానమును సభవారందరును అంగీకరింపవలె నని కోరుచు పండిట్ల ముగించెను.

* * * * *

‘లీడరు’ పత్రికాభిప్రాయము

(ప్రత్యేక విలేఖరి తంత్ర)

అలహాబాదు అక్టోబరు 21:— సీతాపూరులో జరిగిన సం॥ రాజకీయ మహాసభా కార్యవిధానముపై ‘లీడరు’ ప త్రిక యిట్లు విమర్శించుచున్నది:— “ఈసభ క్రొత్త యభిప్రాయ ములనుగాని మాన్యులనుగాని ద్వి మార్గచర్యకముగ నుండునని రాష్ట్రమునందలి ప్రజలు తలచిజూడ అట్టిదేమియు గాన్పించ లేదు. ముఖ్యంశమును స్వపరిపాలనమును గూర్చిన తీర్మానము యేమియును లేదు. భారత శాసనసభయందు ప్రభుత్వాభి న్నధిని గూర్చి గావించిన తీర్మానమును బలపరచుట యుక్తము ముగ నుండునని యీసభ తలంపజేసలేదు. ఇంతేగాక యీరా ష్ట్రమునకు సంబంధించిన ముఖ్యవిషయమును దేనిని గూర్చిగాని అభిప్రాయములను చెబువకపోయెను.

హెడ్డాజి సమస్య

మహమ్మదీయ ప్రముఖుల అభిప్రాయములు

సభలో కలరలము

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్)

లక్నో, అక్టో 20:— లక్నోలో నిర్వహింపబడే సా యంత్రము జరిగిన బహిరంగసభయందు కొంచెము కలరలము జరి గెను. ఈసభ హెడ్డాజిసమస్యపై మహమ్మదీయ గౌరవ ఇతరు లును తమ యభిప్రాయములు చెబుటకుగాను ప్రత్యేకముగ జరుపబడెను. సభకు చాలనుంది వచ్చిరి. అందు మహమ్మదీయే తరలుగూడ చాలనుంది గలరు. పండిత మోతీలాలు, జవహర్ లాల్ గాంధీగూడ గలరు.

చానీ కాలిక్యజామును అగ్రతర్రాజుహించి ప్రభుత్వమున నుపన్యసింపచు ఇలిక్ సంద పక్షమును బలపరచువారికి ఆయన హెడ్డాజిపాలకుగ నుండుట యిష్టములేనివారికి గూడ సమాన సౌకర్యము గలుగజేసి మాట్లాడవచ్చెద నని చెప్పిరి.

ప్రభుత్వమున ఒకసిరియా ప్రముఖుడు మాట్లాడెను. టిక్ షీస షేఖ్ షేగారు ఇలిక్ సాదును ప్రస్తుతించుచు మాట్లాడి ఆ యనయెడ ప్రతిమహమ్మదీయుడును సానుభూతిజూసి బలపరప వలెననియు కలీఫాయ్ టుకు ఆయనయే తగినవాడనియు జెప్పెను.

షేఖ్ షే రెండుగంటలు మాట్లాడినపిమ్మట మహమ్మదీ యీ గౌరవవ్యక్తింప లేనిరి. ఈసమయమున సభలో కేకలు బయలు దేరెను. మహమ్మదీని కూర్చోనుమనిరి. వారివాద మేమనగా ఇలిక్ సాదు పక్షమువారు మాట్లాడిరి, యితరపక్షమువారు మా ట్లాడవలసి యుండునని. హజరతు మొహనీ మాట్లాడవలెనని వారుగోరిరి. అగ్రతర్రాజు డిమాండునువినక మహమ్మదీగారినే మా ట్లాడుమనిరి. ఉప్పులు అరపులు ఎక్కువగుటవలన మహమ్మదీ గారిక్కడమైన మాట్లాడలేకపోయిరి. ఈఅల్లరితోనే సభ ప్రాచుర్యము ఆపివేయబడెను.

మహమ్మదీగారు నేటిరాత్రి శిల్పికి బయలుదేరిపోయిరి.

టాంబీ, పటేలుగారల ప్రాముఖ్యము

జయకరుగారికి జబాబు

మోతీలాలువాదము

అలహాబాదు, అక్టో 20:— మోతీలాలు నెహ్రూగారు సీతాపూరుకు బయలుదేరుటకుముందు పత్రికాప్రతినిధి యొకరు మాట్లాడగా మరల జయకరుగారు టాంబీ యుద్ధోగము సంగీక రించుటపై ప్రకటించిన దంతయును మరల ఖండించిరి. ఈపక్ష ముకుండి టాంబీగారు పోవుటయు, పటేలుగారు పోవుటయు ఒక్కటిగావని చెప్పిరి. పటేలుగారు ఉద్ధోగకాలముకాగానే మరల నీపక్షమునందు స్వరాజ్యపక్షసభ్యునివలెనే చక్కగ జేరును. టాంబీగారు అట్లుగాక పూర్తిగ నీపక్షమునుండి తెం చుకొనిపోయినట్లేయగును. ఇందు మరల జేరుట కాశబదరారు.

(అ. ప్రె)

బొంబాయి శాసనసభ స్వరాజ్యపార్టీ

అనధికారసభ్యుల చట్టముల నిరాటంకముగ

ప్రవేశపెట్టనిచ్చినగాని శాసనసభయందు

పార్టీసభలదు

బొంబాయి, అక్టోబరు 20—రేపటినుండి ప్రారంభ మగు బొంబాయి శాసన సభా సమావేశమందు అనధికార సభ్యు లను నిరాటంకముగ చట్టముల ప్రవేశ పెట్టుటకు గలఅధికారము విషయమై బరిష్కారము కుదరనిగాని బొంబాయి శాసన సభా స్వరాజ్య పార్టీ శాసన సభ కార్యక్రమమందు పాల్గొనవని పునహా వార్త చెబుచున్నది. (ఫ్రీ. ప్రె.)

సింధు మహమ్మదీయుల పొత్తులు

జిల్లా అధికారి మర్యాదహీన ప్రవర్తన

బొంబాయి, అక్టోబరు 21—సింధుమహమ్మదీయశాసన సభ్యులలో నొక్కరు తప్ప మిగతా సభ్యులు బొంబాయి శాసన సభాసమావేశమునకు హాజరు అగుటలేదు. జిల్లా అధికారి అమర్యాద చేయుటచే సింధు మహమ్మదీయ సభ్యులు ఇట్లు దవారి అసంతృప్తిని సుస్పష్టము చేయుచున్నారు. సుమారు ప హేనుగారు సింధు మహమ్మదీయ సభ్యులు బొంబాయి శాసన సభయందుగలరు. వీరు మామూలుగ దొరకననుపక్షమున వోటు చేయుదురు. (ఫ్రీ. ప్రె.)

బొంబాయి కారికుల సమె

మరిమూడుమాసములు జరుగుగవచ్చును

బొంబాయి, అక్టోబరు 21—మిల్లు యజమానులు యిం కను విగ్రహగిరియెడ సమ్మె మరిమాడుమాసములు జరుగవచ్చు నని కార్యకర్తమునందు అభిప్రాయము గలదు. (ఫ్రీ. ప్రె.)

గౌ॥ తాంబీగారి భినందింపబడుట

చీరారు జాతీయ లిబరలు సంఘము

బొంబాయి, అక్టోబరు 25—మగ్గరాష్ట్ర ప్రభుత్వపు కార్య నిర్వాహక ఇగ్గ సభ్యుడు పైకెత్తబడినందులకు గౌరవ నీయులగు తాంబీగారు చీరారు జాతీయ లిబరలు సంఘముచే అభినందింపబడిరి. (ఫ్రీ. ప్రె.)

విశ్వాసరాహిత్యము

ప్రొ. జి. ప్రధానుగారు బొంబాయి శాసన సభలో ప్రవేశపెట్టదలచిన లోకలు అక్షనుచట్టమునకు అనుజ్ఞను తిరస్కరించుటచే, ప్రధానుగారు ఎక్స్ట్రాజుడమౌతిగారిపై విశ్వాసరాహిత్యతీర్మానమును ప్రతిపాదించెద మని నోటీసు నిచ్చిరి. శాసనసభాధ్యక్షు లీ తీర్మానమును ప్రవేశ పెట్టుట కనుజ్ఞను నిరాకరించుచు, మంత్రిని తొలగించుట కిది హేతుభూత మగు ననియు, అట్టియధికారము గవర్నరుగారి కొక్కరికే కలదనియు, సూచించిరి. సభాధ్యక్షుని ఉత్తరువు జూచిన, మంత్రులపై విశ్వాసరాహిత్యతీర్మానమును తెచ్చుటకే ఏలుండదు. ఇట్టితీర్మానము గావించుటకు శాసనసభకు హక్కు లేకున్నచో, మంత్రులు శాసనసభ కేటలు బాధ్యులగుదురు? ద్వంద్వ ప్రభుత్వవిధానము ఆమాత్రము హక్కునయినను సీయనియెడల, సంస్కరణములబూటకము మరింత బాగుగ వెల్లడియగును. శాసనసభల నిర్ణయము యిట్టియే గవర్నరునను చర్యదీసికొనవలసి యుండును. గవర్నరులు అకారణముగ మంత్రులను తొలగింపబోరు. మంత్రులు శాసనసభల విశ్వాసమును కోల్పోయినపుడే, గవర్నరులు మంత్రులను తొలగించుట ఏలగును. బడ్జెటునయమునంద, వేతనములను నిరాకరించుటకు వీలున్న పుడు, విశ్వాసరాహిత్యప్రతిపాదనమున కవకాశమేముండునని యడుగవచ్చును. వేతనములను నిరాకరించు హక్కు శాసనసభ్యుల కున్నను, దానిని సంవత్సరమున కొకమారు మాత్రమే చలాయించ ఏలగును. తదితరసమయములందు విశ్వాసరాహిత్యమును ప్రతిపాదించుటకు, శాసనసభకు సహజమగు హక్కుగలదు. పార్లమెంటరీ సాంప్రదాయములిట్టి హక్కును గుర్తించుచున్నవి. ప్రధాన మగు విషయములందు మంత్రులు పార్లమెంటువారి యభిప్రాయమునకు భిన్నముగ ప్రవర్తించినపుడు, రాజీనామా నీయవలసి యుదురు. మరల ఎన్నికలు జరుగుట తట్టిండును. అట్టియారము హిందూ దేశమున లేకున్నచో, బ్రాహ్మణులు శాఖలపట్ల గూడ ప్రజల కెట్టిఅధికార ముండజాలదు. విశ్వాసరాహిత్యతీర్మానమును ప్రతిపాదించుటకు శాసనసభకు హక్కుగలదని, చెన్నపురిలో సంగీకరింపబడెను. అట్టితరి, బొంబాయిలో నేల నిరాకరింపవలయునో తెలియదు. కన్వెన్షనులద్వారా, బాధ్యతాయుతపరిపాలనమును పెంపొందించుట యసంభవమని, ఇందునుబట్టి సులభముగ గ్రహింపవచ్చును. మంత్రు లేమిచేసినను, శాసనసభలు మూడుమాటాడక యుండవలె నని, అధ్యక్షునియొత్తగుప్రభేదపరచుచున్నది. మద్దపాననిషేధము

నాదర్యముగ సంగీకరించిన బొంబాయిప్రభుత్వము వారు, లోక ఆప్తును పద్ధతిని నిరాకరించుట జూడ వారు, ఆదర్యములను సఫలపరచుట కెట్టిచర్య దీసికొనరని విదితము గాకమానదు. సక్రమముగ శాసనసభవారి అసమ్మతిని తెలుపుటకు జేసిన ప్రయత్న మితిరున విఫలమగుటచే శాసనసభ్యులు తమ ఆత్మగౌరవమును నిలుపుకొనుట యవసరము. శాసనసభ్యులకు తమ బిల్లులను ప్రవేశపెట్టుటకు హక్కు గలదా లేదా? ప్రవేశపెట్టి చర్చించినపిమ్మట ఫలిత మెటులయినను ఇబ్బందిలేదు. కాని అడుగులోనే అడ్డము గొట్టుటవలన ప్రజాప్రతినిధులు దేశసౌభాగ్యమును పెంపొందించుట కవకాశము గలుగకున్నది. అందుచే ప్రజాప్రతినిధుల హక్కు గుర్తింపబడువరకు స్వరాజ్యవక్షసభ్యులు బొంబాయి శాసనసభలో పాల్గొనకుండుటకు నిశ్చయించి రని ప్రీవెన్సు తంతివార్త చెలుపుచున్నది. బొంబాయి శాసనసభ నేడు సమావేశమగుచున్నది. స్వరాజ్యవక్షరహితసమావేశ మెటు లుండునో యూహింపవచ్చును. ఇట్టి బహిష్కారమువలన ప్రజలకు నష్టము గలుగునని కొందరు చెప్పవచ్చును. కాని ప్రజలహక్కులు నిర్మూలించబడుచున్నపుడు స్వల్ప నష్టములను పాటించుటకన్నను ఆత్మగౌరవమును నిలుపుకొనుట ముఖ్యవసరమగును. ఇట్టి నిరర్థకసంస్కరణములను నిర్వహింపవలయునని పాలకులు ప్రజలను గోరుట ఎంతవిచిత్రమో యూహింపవచ్చును. ప్రజలహక్కులను కాపాడుటకుగాని, స్వపరిపాలనమునకు త్రోవజూపుటకు గాని పనికిరాని సంస్కరణములతో ప్రోద్బుచ్చుట వలన నేమిలాభ ముండును?

లాయడు జార్జిగారు : మొరాకోయధము

లాయడు జార్జిగారు మొరాకోయధమును నిరసించుట చాల ముఖ్యవిషయము. మొరాకోయధమునకు బ్రిటీషువారు బాధ్యులు గాకున్నను, మహమ్మదీయ కొండజాతుల స్వాతంత్ర్యమును క్రైస్తవులు అణగద్రొక్కుట, తమ కేమాత్రమిచ్చు ములేదని లాయడుజార్జిగారు పలికిరి. లాయడుజార్జిగారు తమకు సంబంధించిన విషయములలో నితర సమయములందు అసంగతముగ ప్రసంగించినను, ఇశ్వరయినను రిఫులస్వాతంత్ర్యము నణగద్రొక్కుట కూడనివనియని చెప్పినందుకు, సంతసించెదము. లాయడు జార్జిగారు పలికినటుల, ఫ్రాన్సు, స్పెయిను దేశములు గలిసి చేయుచున్న కార్యములకు క్రైస్తవజాతి తలవాల్పవలసి యుండును. రిఫులుచూపిన స్వాతంత్ర్యప్రియత్వమును, స్పెయిను సైనికులుచూపిన క్రూరకృత్యములను తిలకించిన ప్రజాతీయు రిఫులస్వేచ్ఛను రక్షించుటకు తోడ్పడి యుండవలసినది. అందుకుమారుగ నోరు దెరచి మొరాకోయధము నిరసించుటకయినను యూరపియను ప్రముఖులు పూనుకొనలేదు. లాయడు జార్జిగారి నిరసన మిట్టి పరిస్థితులలో అమూల్యమగుచున్నది. స్పెయినుప్రజలు మొరాకోయధమును లోలోపల నేవగించుచున్నటుల నెవిసనను గారు చెలుపుచున్నారు. స్పెయినులో ప్రబలియున్న నిరంకుశపరిపాలనమువలన ప్రజల యుద్దేశ్యము బయల్పడుటకు వీలులేకున్నది. ఫ్రాన్సులో

గూడ మొరాకోయధమునకు ప్రతికూలభావము ప్రబలియున్నటుల విదేశవార్తలబట్టి గ్రహింపవచ్చును. మొరాకోయధముయొక్క ముఖ్యోద్దేశ్యము గనులను స్వాధీనపరచుకొనవలయు నను దురాశ దప్ప వేరుగాదని నెవిస్సను గారు “న్యూ లీడరు” పత్రికలో వ్రాయుచున్నారు. మొరాకోయధములో స్పెయినులో చేతులగల్గి టకు ఫ్రాన్సు కెట్టి యవసరము గనుపించదు. ఇంతటి యన్యాయము జరుగుచున్నను నానారాష్ట్ర సంఘము వింత జూచుచున్నదిగాని ఎవరిని మందలించుటకును బూనుకొనలేదు. ఇట్టి సంఘము వలన లాభమేమని నెవిస్సనుగారు రచుచున్నారు. నానారాష్ట్ర సంఘ ప్రయోజనముగూర్చి పాటి యాలామహారాజుగా రెంత వ్రాసినను సామాన్య జనులకు విశ్వాసము గుదురకున్నది.

మాతన రాజప్రతినిధి

పీలుప్రభువుగారు మాతన రాజప్రతినిధి యయ్యెదరను సంగతి నిజమగుచో కన్సర్వేటివు ప్రభుత్వపు కోర్కె పూర్తిగ నెరవేరును. పీలు ప్రభువుగారు గడ్డకట్టిన కన్సర్వేటివులు. వీరిదివరకు ఇండియా మంత్రిపదవి నధిష్ఠించిరి. వీరికి హిందూ దేశముపట్ల నభిమానము శూన్యమని ఎల్లరెరిగినదే. నిర్బంధములు తీవ్రముగ చెలరేగినపుడు పీలు ప్రభువుగారు ఇంగ్లండునుండి పరిపాలన చక్రమును నడుపుచుండిరి. శ్రీనివాస శాస్త్రిగారు కెనియాభారతీయులగూర్చి కొంచెము కఠినముగ మాటలాడినందుకు గినిసి, వీరు శాస్త్రిగారికి దర్యనమీయకబోయిరి. కన్సర్వేటివు మంత్రియు, లిబరలు రాజప్రతినిధియు కలసి పరిపాలన రథమును నడుపుటకష్టము. రీడింగుప్రభువుగా రెంత సరిపెట్టుకొని పోయినను, భేదాభిప్రాయములు పొడ సూచకమానవు. రీడింగుప్రభువుగారు తమ దృక్పథమును బర్కెను హెడ్డుప్రభువుగారికి చెలుపుటకు వెడలి, విఫలమనోరథులై తిరిగివచ్చిరి. ఇట్టిభేదాభిప్రాయముల కవకాశము లేకుండ, కన్సర్వేటివు మంత్రియు, కన్సర్వేటివు గవర్నరు- జనరలుగారును కలసినయెడల, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమునకు మనశ్శాంతి గలుగును. ఎట్టి చిక్కుండనేరదు. పీలు ప్రభువుగారు గడుపుదినములోపల సంస్కరణములను మార్చుట కెంతమాత్ర మిష్టపడరని, ఎల్లరెరిగినవిషయమే. బర్కె హెడ్డుప్రభువు ఇండియా మంత్రిగను, విటరులుగారు సహాయమంత్రిగను, పీలుప్రభువుగారు రాజప్రతినిధిగను బని చేయుచో, అధికారవర్గ మెట్టిచలనము లేకుండ హాయిగ నుండవచ్చును. కాని, రాజప్రతినిధి ఎవ్వరయినను, హిందూదేశము నకొక్కటే భారతీయులస్వయం కృషి వలన గాని, స్వపరిపాలనము లభింపదు. ప్రజాశక్తి బలపడుచో పీలు ప్రభువుగారుగాని, మరి యితరులుగాని, ప్రజాభీష్టమును నెరవేర్చుటకు అయాచితముగగూడ బూనుకొందురని నమ్మవచ్చును.

మదరాసు పెన్సిల్లు: ఆంధ్ర దేశము

ఇక్కాలమున స్వదేశవస్తువులు కొంచెము హెచ్చుఖరీదయినను పాటింపక, వానినే యుపయోగించుట ప్రజలకర్తవ్యము. విదేశవస్తుబహిష్కారము మున్నగు హెచ్చరికలు ఆచరణయందు గనుపించవలెను. ప్రజలు తమయొక్కరలను తగ్గించు

కొనియెనను స్వదేశవస్తువులను వాడుటకు బూను కొనినగాని, ఆర్థికాభివృద్ధి గలుగజాలదు. విదేశ వస్తువులతో సమానముగ స్వదేశవస్తువులు తయారగుచున్నపుడు వానిని తప్పక ప్రోత్సహపరచుట దేశాభిమాను లెల్ల ధర్మమని ప్రత్యేకముగ హెచ్చరింప బనిలేదు. మదరాసునందు పలుకముల పెన్నిల్లు తయారగుచున్నవి. ఇవి విదేశపు సరకులకు తీసిపోవుటలేదు. విదేశపు పెన్నిల్ల కన్నను నివిచౌకగగూడదొరుకుచున్నవి మదరాసుపెన్నిలు ఫ్యాక్టరీవారు వ్యయప్రయాసలకు లోనై ఉపయోగ కరముగ పెన్నిల్లను తయారుజేయుచున్నారు. ఇది ఆంధ్రసంస్థగూడ నగుటచే, ఆంధ్రులు ముఖ్యముగ ప్రోత్సహ మొనగవలసియుండెను. ఏకారణముచేనయిననేమి, ఆంధ్రులు తగిన ఆదరణ జూపకుండుట శోచనీయము. ఈ విషయమునుగూర్చి ప్రబోధము గలిగించుటకు, పెన్నిలు నిర్మాణనిపుణులగు మల్లాది సుబ్బారావుగారు ఆంధ్రదేశమున పర్యటనము నలుపుటకు బయలుదేరుచున్నారు. వీరికి తగిన ప్రోత్సహ మొనగి, స్వదేశవస్తుభిమానము జూపుటకు, ఆంధ్రమహాజనులు ప్రాధికృతులు.

బరోడా గ్రంథాలయము

బరోడా కేంద్ర గ్రంథాలయమునందు పుస్తకముల నెరువిచ్చు శాఖను నెలకొల్పిన భవనమున అగ్నిప్రమాదము జరిగి వేలకొలది విలువగల గ్రంథములును పెక్కు సినిమా ఫిలుములును అగ్ని కాహతి యయ్యెనని వినుట కెంతయు చింతించెదము. ఈ వార్త గ్రంథాలయోద్యమాభిమానుల కెల్లరకు విపాదము గలిగింపక మానదు. బరోడా సంస్థానమువారు మిక్కిలి వ్యయమునకు లోనయి కడు ప్రశంసార్హముగ గొప్పగ్రంథాలయమును నెలకొల్పిరి. అమూల్యముగ పుస్తకముల నెల్ల సేకరించి వలయువారి కెరువిచ్చుట కనేక సదుపాయముల గావించిరి. గ్రంథాలయములపట్ల నింతత్రేధ జూపినసంస్థానము మరియొకటి లేదు. బరోడా హిందూదేశమున కంతకును మార్గదర్శక మయ్యెను. బరోడాసంస్థానమువారి సత్ప్రయత్నముల కిట్టి విఘాతము గలిగినందుకు చింతిల్లుచు ధైర్యము వహించి ద్వీగుణీకృతోత్సాహముతో పాటుబడుటకు బరోడాసంస్థానమునకు పరమేశ్వరుడు ప్రోత్సహము నొసగుగాక యని వేడెదము.

ఆగ్రహశలీతము

దీపావళిపండుగ సందర్భమున బాణసంచాను గాల్పుట అన్ని రాష్ట్రములలోను ఆచారముగ నున్నది. బొంబాయిలో పండ్రెండు సంవత్సరముల బాలిక యిటుల గాల్చినందుకు గినిసి, యూరపియన్లు సారలు లొకరు ఆ పిల్లపై తుపాకి ప్రేల్పిరనియు, అందుచే గాయము తగిలెననియు తెలియచున్నది. ఇంతటితో బోక రోడ్డుపై బోవుచున్న మరికొందరిపై గూడ వీరు తుపాకి కాల్పుగ అయిదుగురకు గాయములు తగిలెనట. పిల్లలను భయపెట్టుటకు సార్జంటుగారిటుల జేసి రనియు తుపాకిలో గుండ్లున్నవని వారికి దెలియలేదనియు ఇతరులకు దెబ్బలు తగిలినవను సంగతి సయితము వారి కప్పుడు దెలియదనియు సమాధానము జేస్తున్నారు. ఈ సమాధాన మేమాత్రము విశ్వాదుర్భుడు. ఈ సమాధాన మేమాత్రము విశ్వాదుర్భుడు.

సార్వముగ దోషదు. అధికారు లేమిచర్య దీసికొనెదరో చూడవలయును. వారుగూడ నిట్టి సమాధానమును నమ్మి యంతటితో విరమించినను ఆశ్చర్య ముండదు.

పాట్నా తీర్థానము : సహ్యాగారు

పాట్నా తీర్థానమును పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు ; సంయుక్తరాష్ట్రసమావేశమునందు బలపరచుచు, అందలిభావమును తేటపరచిరి. కాంగ్రెసును ఒకపక్షమువారికి ఒప్పగించిరనియు, ఆ పక్షము కాంగ్రెసువశమునందు లేదనియు దలచుట పొరబాటని, నెహ్రూగారి యుద్దేశ్యము. అదివరకే పనిచేయుచున్న స్వరాజ్యపక్ష యంత్రమును కాంగ్రెసుసభ వారుపయోగింపదలచిరనియు, దానిని నడుపుటకు స్వరాజ్యపక్షమువారి కవకాశ మిచ్చుట న్యాయమనియు, నెహ్రూగారు సూచించిరి. ఇట్టి సిద్ధిలో కాంగ్రెసు రాజకీయసంచలనమును స్వరాజ్యపక్షమువారు కొనసాగించుటకు సంపూర్ణావకాశ మొనగి, ఇతరులు వారికి శక్తివంచనలేక తోడ్పడుట ధర్మము. పాట్నా తీర్థానోద్దేశ్య మిదియేయని ప్రత్యేకముగ హెచ్చరింపనక్కరలేదు.

సైన్యవ్యయము

ఇంగ్లండులో సైన్యవ్యయమును తగ్గించుటకు ప్రయత్నము జరుగుచున్నటుల తెలియుచున్నది. సైనికోద్యోగులలో కాపైను మొదలు క్రిందియద్యోగివరకు వేతనమును తగ్గింపవలెననియు, ప్రమోషను రేటును తగ్గింపవలె ననియు, యుద్ధకార్యాలయమువారు నిశ్చయించిరట. హిందూదేశమునందటులగాక వేతనసార్వముల నింకను పెంచుటకు ప్రయత్నము జరుగుచున్నది. యుద్ధవ్యయమును చాలవరకు తగ్గింప వీలుగలదని ప్రజాప్రతినిధులెంత మొరలిడుచున్నను. ప్రయోజనము గలుగకున్నది. ప్రజలకు సంపూర్ణ స్వపరిపాలనము లభించిన గాని అనుకూలముగ మార్పు జరుగుట కవకాశము గనుపింపదు.

అసహాయము

నాగపురపు తెలిగ్రాఫ్ సంఘమువారు ప్రభుత్వమువారికి తమ కోర్కెలను తెలుపుచు, వానిని సఫలపరుచుచో ప్రభుత్వమువారికి సహాయము జేయుట పొసగదని వ్రాసిరట. తెలిగ్రాఫ్ సంఘము నందు పలువురు ఆంగ్లోహైందవోద్యోగులు కలరు. ప్రభుత్వోద్యోగులు సయితము అసహాయమార్గమవలంబించుచుండ, ప్రభుత్వమువారు వారికోర్కెలను దీర్చెదరో, లేక నిర్లక్ష్యము జూపెదరో చూడవలయును.

వైజాముగారి విపాదము

వైజాముగారికి పదునేడు వర్షములపాయము గల కూతురు దివంగతురాలయ్యెననువార్త, సంస్థానప్రజలకే గాక తదితరులకుగూడ మిక్కిలి నిపాదము గలిగింపగలదు. సంస్థానప్రజలనేకులు వైజాముగారికి గలిగినదుఃఖములో పాల్గొనుటబట్టి, వానికిగలిగిన దుఃఖాతిశయమును కనుగొనవచ్చును. ఇట్టి దైవఘటనమును భరించుటకు వైజాముగారికి శక్తిని, చనిపోయినకుమార్తెకు నాత్యశాంతిని భగవాను డనుగ్రహించు గాక!

కాన్పూరు దేశీయ మహాసభా వరణము

తగాదా పరిష్కారముగుట

కాంగ్రెసు పట్టణనిర్మాణ ప్రారంభము

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్)

కాన్పూరు ఆక్టోబరు 20:— కాన్పూరు దేశీయ మహాసభావరణము గూర్చి సాగుచుండిన తగాదా పరిష్కారమైనది. సెలక్టింగు సే ఆహ్వానసంఘము ఆవరణలయను నిర్ణయించెను. పట్టణాభివృద్ధి సంఘాధ్యక్షుడు ఆధుమిని మూడేండ్లు కాల కిచ్చితిమనియు వారికి దామాషాయెచ్చి ఫలము స్వాధీనము జేసికొన వచ్చు ననియు చెల్లుగా ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడగు డాక్టరు మురారిలాలు ఆధుమి బాడుగను సెప్టెంబరు 20 వ తేదీనాటి పంటలకు దామాషాక్రిందను 6401 రూపాయల నిచ్చి ఆధుమి స్వాధీనము జేసికొనెను. కాని పట్టణాభివృద్ధిసంఘము సెప్టెంబరు 22 వ తేదీన నమావేశమై ఆ ప్రదేశము నుపయోగింపరాదని అడ్డుపెట్టిరి. అచటప్రక్కల యూరోపియను వాస్తవ్యులు చాల మంది యుండుటచేత వారల కెక్కువ యిబ్బందిగ నుండి చుట్టును రాకపోకలు జాస్తియై జనము యెక్కువ గూడుటచేత అనారోగ్యముగ నుండు ననియు అభివృద్ధిసంఘములోని యూరోపియను సభ్యుల టెన్డెట్టివటుల తెలియచున్నది.

కాన్పూరు మ్యునిసిపాలిటీవారు సమావేశమై పట్టణాభివృద్ధిసంఘమువారిని తమ తీర్మానమును మరల విమర్శించి కాంగ్రెసుకు ఆధుమి నీయవలెనని కోరుచు తీర్మానించిరి. చాల మంది యూరోపియనువాస్తవ్యులచట నుండువారు ఆశ్చర్యమును దేశీయమహాసభ జరుపుట కిచ్చుట కాటంకము లేదని వ్రాసి యిచ్చిరి. పట్టణాభివృద్ధి సంఘమువారివద్దనుండి మరియొకరు కాలకు పుచ్చుకొనగా వారు దానిని అడ్డకిచ్చుకొను స్వాతంత్ర్యముండి సంఘ మధ్యవచ్చుటకు వీలులేనపుడు, కాంగ్రెసు ఆహ్వానసంఘము ఆ కాలదాటల వద్దనుండి దీసికొన్నపుడు అచ్చట కాంగ్రెసును అదిచ్చిన్నముగ జరుపవచ్చు నని సర్ జేజబహదూరు సమ్రాగా రభిప్రాయమును చెల్పిరి. పట్టణాభివృద్ధి సంఘము మరల నీవిషయమై విచారించుటకు ఆక్టోబరు 10 వ తేదీన సమావేశమయ్యెను. ఆహ్వానసంఘము వారిని మరియొకఫలము కోరుకొను మనచు ఒకవారము ఆపి యుంచిరి. ఈసమయమున చివరకు తమ నిర్ణయమును మార్పుకొనుటకు ఆహ్వానసంఘమునకు వీలులేకపోయెను. చివరకు ఆ సంఘమువారు 17 వ తేదీన సమావేశమై ఆశ్చర్యమును 300 రూపాయలు బాడుగనిచ్చి కాంగ్రెసును పంటలక్రింద యుపయోగింపనిచ్చుటకు తీర్మానించిరి. ఇట్లు మరల డెబ్బునియ్యమని కోరుట అన్యాయమైనను ఆహ్వానసంఘమువారు యాయెక్కువ మొత్తము నిచ్చియే పరిష్కారము జేసికొనిరి. ఈ ప్రదేశము 50 యెకరములు గలదు. చుట్టుప్రక్కల చాల ఆరోగ్యముగను మనోవారముగ నుండును.

కాంగ్రెసు జరుగు ఆవరణము రైలుస్టేషనుకు 3 మైళ్లదూరమున నుండును. ప్రాత కాన్పూరులో గంగానదికి దగ్గరలో నుండును.

మకాముల స్థానులు ప్రవర్తనముల బజారుల స్థానులు అన్నియు సిద్ధముగనున్నవి. వచ్చేనెలలో అంతయును కాంగ్రెసు పట్టుముగ మార్చబడును.

బొంబాయి ఎక్స్ ప్రెస్ విధానము

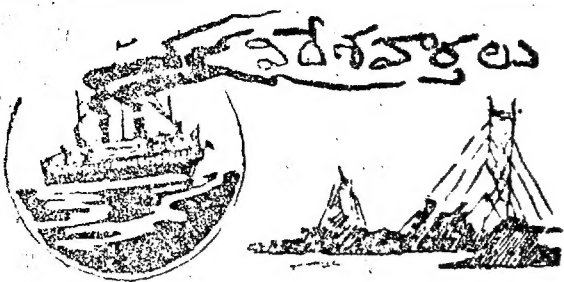
లిబరలు సభ్యుని విశ్వాస రాహిత్యతీర్థానము

శాసనసభాధ్యక్షుడు తీర్మానము సభయందు

ప్రతిపాదించ నిరాకరించెను

బొంబాయి, ఆక్టోబరు 20:— బొంబాయి ప్రభుత్వము యొక్క ఎక్స్ ప్రెస్ మంత్రివై విశ్వాస రాహిత్య తీర్థానమును శాసన సభయందు ప్రతిపాదించుటకు శాసనసభయందొక లిబరలు సభ్యుడు ముందుగ అభ్యర్థనను బంపెను. ఈ తీర్మానము శాసన సభయందు ప్రతిపాదించ వీలులేదని అభ్యర్థకుడు నిరాకరించెను. లోకలు ఆషను చట్టమును గవర్నరుగారు అంగీకరింపకుండుటలో శాసనసభాధ్యక్షుడు గలసెనని ఊహించుటకు ఆవకాశము గలుగుచున్నది. గవర్నరుగారి వివేక పరిజ్ఞానము నకు సంపూర్ణముగ లోబడియున్న యీ వ్యవహారమందు మంత్రిని లగించవలసినదని సిఫార్సు జేయుటకు సభ్యున కవకాశముండుటదేదోస్థానికశాసన సభాధ్యక్షునిచర్య విభరీతముగ నున్నది.

(ప్రేస్)

వదనవాక్యము

వైమానిక ప్రచారము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, ఆక్టోబరు 20:— సర్ క్యామ్యూలు హోరు గారు సార్వభౌమ వైమానికమును గూర్చి ఇట్లు పన్నుచిరి:— లండనునుండి బొంబాయికి నాలుగు రోజులలో ఏల చేరరాదో తెలియజేస్తుంది. సాంకేతిక కారణములు కన్పించవు. కలకత్తా కొలంబోలకు 7 రోజులలో ఏల చేరలేమా తెలియదు. సింగ పూరుకు 8, వెల్పూరుకు 13 రోజులలో బోవుటకు సాంకేతిక కారణములు కన్పించవు.

ఇండియాను వైమానిక మార్గమున వేయటము ప్రథమ దృష్టాంతమునకు ఒకటిగా అట్లు సంతకమైనది. మార్గము నంపకు పరీక్షించిరి. నచ్చేసంవత్సరమునుండి ప్రారంభించెదరు. ఈశీతకాలములో ఏలనుకొధంగారు విమానముమీద కెయిరోకు బోనున్నారు. తుదకు కెయిరోకుగూడ విమానముమీదనే బోగల మని ఆశించుచున్నాడను. వనంతేలుకుపులో బ్రిటిషుపతాక మతో ఆఫ్రికాలో వైమానిక ప్రచారము సత్పదము.

ద్రూసుల తిరుగబాటు

అంత్యుత్త

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

తెలుగువాడు, ఆక్టోబరు 20:— దమాస్కుసు తిరుగబాటు అంత్యమైనది తెలియజేస్తుంది. స్థానిక ప్రముఖులు పెద్దమొత్తముల యవరాధము నిర్మింపుట అంగీకరించిరి. వేలకొలది తురకలకు స్వాధీనపరచిరి. దమాస్కుసును దక్షిణమునకు పట్టెలయందు అసంతృప్తికెందిన దేశీయులు, తిరుగబడిన ద్రూసులు నెలపుల సేర్పరుచుకొనిరి. బజారుకు అడ్డు నిలిపిరి. పోవుటకు బిరులేపంద జేసిరి. చాల ఇండ్లకు పరకరావస్థితి నొసరిరి. దుకాణములు చాలవరకు తగలబెట్టబడినవి. కాని ప్రెంచివారు ప్రభుత్వ భవనములను బారకీసులను గాపాడుచున్నారు. వీరినే ద్రూసులు తమ గరికి పాలేసి కాలచున్నారు. ప్రెంచి శిక్షిస్తుదళములు ద్రూసులను ముట్టడించి కాలచున్నది.

నెక్యూరిటీ ప్యాకు

చాంబర్లెనుగారు జర్మను ప్రతినిధులను కొనియాడుట ప్యాకు, ఆక్టోబరు 19:— చాంబర్లెనుగారు బ్రిటిషు, ప్రెంచి, అమెరికా ప్రతినిధులతో కలసి జర్మను ప్రతినిధులను నుతింపుట లోకార్మోసభను గూర్చి చెప్పి:— యూరపు శాంతికిని, ప్రాపంచిక శాంతికిని లోకార్మోసభ ఒడంబడికలు చాల ముఖ్యమైనవి. దీనికి అసలు జర్మనులే కారకులు. వారే ఈశాంతిని తామరమునకు పూనుకొన్నది. ఇది వారి గొప్ప వివేకమును ధైర్యమును చాటుచున్నది. ముఖ్యముగ డాక్టరు ఫ్రేస్సు, లూథరుగా రెండుయు ప్రశంసార్హులు. నేను విదేశాంగ కార్యాలయములో జేరినపుడు యూరపు అంతయు యుద్ధభావములతో నిండిపోయినది. ఇది కొంతకాలము సాగినదో నివారణకు పిలువలేక నేయాండును. తుదకు విపత్తు తలపించెడిది. దివోపా పాపానంద్రామముకంటె ఎక్కువ ఉపద్రవవరముగ ఏర్పడియుండెడిది. కాని లోకార్మోసభ జర్మనీ, మిశ్ర మండలియు అందరకును పిలువగలుగును కనుకొనిరి. ఎవరి ముట్టును వారి బాధ్యతను పూర్తిగ గ్రహించి సమాప్తప్రతిపత్తితో జేరుట లోకార్మోసభ ఒడంబడికకు కదిలినది. యుద్ధము లేకుండజేసి శాంతిని స్థాపించగలిగిరి. ఇదియే విజయము. ఒకరి దేశము నొకరిని జయించలేదు. యుద్ధమును భావములను జయించి శాంతిపట్ని చేపట్టగలిగిమి.

మరాఠో సమరము

ప్రెంచిసేనలు వెనుకకు తిరుగుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

మ్యాడ్రీడ్, ఆక్టోబరు 20:— 'నకటు', 'జిలాటెస్', 'సిడియా', 'బోగో' బాలను ఆక్రమించుకొన్న బోయికటు సేనానిసేనలు సేనాని ఉత్తరపుప్రకారము వెనుకకు 'సోజరు', 'తెనియూరు' ప్రక్కకు మరలెను. ప్రెంచిసేనలను శత్రు సేనలు విశేషముగ ముట్టడించెను. ప్రెంచిసేనలు, ప్రాంతో సైన్యముసేనలు, వెనుకకుబోయెను. కర్నలు డొల్లా తనస్థానములను వదులుకొనెను. సామగ్రినంతను గొంపోయిరి.

లోకార్మో ఒడంబడిక వివరములు

లండన్ ఆక్టోబరు 19:— లోకార్మోలో జేరికొన్న ఒడంబడికలవలన అన్ని జాతుల ఆర్థిక రాజకీయ వ్యవహారములను నిర్వహించుకొనుటకు పిలుగును. ఒకరినొకరు ద్వేషించుకొనుట తగ్గను. సైన్యములను, ఆయుధములను తగ్గింపుట త్వరలో ఏర్పడును.

జాతిసమితిలో జేరిన ప్రెంచివారును జాతిసమితి ఒడంబడికను బలపరచుటను. సైనిక భూగోళ పరిస్థితుల ననుసరించి ఎవరైనవ్యక్తభావమును జూపిన, వారి వెదుర్కొనవలెను. మధ్య వర్తిత్వపు బాంబుడికను జర్మనీ ఉల్లంఘించినది, యుద్ధమునకు గడంగెదరని తోచినదో జేరినావియా, పోలండువారిద్దరును పరస్పరభావమును చేసికొనవచ్చును.

లోకార్మో ఒడంబడికలను జర్మనీ బెల్జియం, జర్మనీ ప్రెంచి సరిహద్దులను ఎన్నటికి భంగము రాకుండ ఏర్పడినది ఒకరిపై నొకరు యుద్ధము ప్రారంభించమని అభయముల నిచ్చిరి. జాతిసమితిభవారును అసంతృప్తివారును ఏకగ్రీవముగ యుద్ధము చేయవలెనని తీర్మానించినది అపుడు కత్తిగట్టవచ్చును. ప్రాంసు బెల్జియం జర్మనీని ముట్టడించిన బ్రిటను జర్మనీకి సహాయము చేయుటకు ఒప్పుకొనెను. జర్మనీ ప్రాంసు, బెల్జియములను ముట్టడించిన బ్రిటను జర్మనీపై దండెత్తును.

జాతిసమితి యధికారము అణుమాత్రము లోకార్మో ఒడంబడికలవలన భగ్గుము గాలేను. మరింత జాతిసమితియధికారము బలపడును. జాతిసమితికి వీర్పడి లోకార్మోలో అనుకొన్న నెక్యూరిటీని ఏర్పరిచినదో లోకార్మో ఒడంబడికకు అనుసరము లేకుండును.

చాంబర్లెను సకాలములో జోక్యము కలగజేసికొనుట చేతనే పోషిమ భర్మనుప్రతినిధుల భిన్నాభిప్రాయములు సమమైనవి. జర్మనులు చాల పట్టుదలతో పోరాడిరి. కాలనిర్ణయము లేకుండ వ్యవహారము ఆగిపోవేమా యని తోచినది. కాని చాంబర్లెనుగారి ధైర్యముచే ఈ భిన్నాభిప్రాయము లన్నియు సమవిశాయివని.

కొత్తవిమానమును గనిపెట్టుట

ఇంగ్లండులో పరీక్షించుట

సైనికాన్వేషణమున కుపయోగించుట

లండన్, ఆక్టోబరు 19:— సీసరు డీలాసిర్వాగారు కొత్త విమానము నొకదానిని గనిపెట్టిరి. నెమ్మదిగను, వడిగను, ప్రక్కగను, నిలువగను పయనము గావించిరి. సైనికాన్వేషణములకు చాల ఉపయోగించుచున్నారు. ఓడల, పడిచెక్కుల మీద ఇది దిగుటకు పిలువబడును. సగరమున ఇండ్ల కప్పులమీద గూడ దిగుటకు పిలువబడిరి. వెనుకకుగూడ బోవు సరి.

లామిడెక్ పాగయోడ మట్టాకు బయలుదేరెను.

స్ఫోటకమునకు కొత్తమందు

లండన్, ఆక్టోబరు 17:— స్ఫోటకమునకు త్వరలోనే కొత్తమందును ప్రకటించెదమని డాక్టరు మెర్విను పాస్రీ గార్లను, గార్లనుచున్నారు. ఇంతవరకు స్ఫోటకము రాకపూర్వము దీకాలు వేయనివాడికి చేసిన చికిత్స సగ్గరనుండి చక్కగ కనిపెట్టి వాడులు చూచుటయే సాంసు, గాలిదోలు, ఇస్తుయెంబా రోగములకు గూడ గాడ్గోగారి సిద్ధాంతమునుబట్టి పరీక్షించవచ్చును. వీరి పరిశోధన చాల ప్రశస్తమైనదని వైద్యులందరును గొనియాడుచున్నారు.

పెరిషియా

సోవియటులదృష్టి పోవుట

అయ్యది నిజముగాదనుట

మస్కో, ఆక్టోబరు 20:— సోవియటు ప్రభుత్వమువారు యూరపులో నున్న పాపకవర్తి బలపరుచుట లేదనియు, రిసాఖానుగారి ప్రభుత్వమునకు ప్రతిహేతులము గా మనియు పెరిషియా వ్యవహారములో పూర్తిగ సోవియటుల తాత్పర్యమునే వహించినదియు రిసాఖాను ప్రభుత్వముతో ఎక్కడలేని చెలిమితో నున్నారమనియు సోవియటులు ప్రకటించుచున్నారు.

మరణములు

గ్వాయెరు ప్రభుత్వమున విద్యాశాఖాధికారిగ నుండిన జాన్వీక్ గారను, ఇండియా అటవీశాఖలో నున్న జేమ్సుగ్యాంబుంగారును మృతిచెందిరి.

బొంబును సోదరుల మోసము

లండన్, ఆక్టోబరు 19:— క్రిష్టుగారి సాత్వమును పూర్తిగ వింటిననియు అయినను జ్యూరీయే దీనిని తీర్పు జెప్పవలెననియు దండనాధికారి చెప్పెను. ఈమోసమునుగూర్చి తన కేమియు తెలియదని మాంక్రిపుగారు చెప్పుచున్నారనియు అందుచే వాదించి ఏమియు ప్రయోజనము లేదనియు న్యాయవాది యనెను. మాంక్రిపుగారి సాత్వమును వినగోరుచున్నాడనని దండనాధికారి చెప్పెను. ఇంత జరిగిన వెనుక, అంతయు జేప్పిన తర్వాత ఎవరిని పిలిచి సాత్వము దీసికొన్నను ఆపహాస్యముగ నుండునని సర్ క్యాపీహార్డెనుగా రనిరి.

విచారణ అంతటను దండనాధికారి చూపినసోమ్యభావమునకు మ్యాడెక్సంగారు వందనము లర్పించిరి.

కెయిరో పరిస్థితులు

ప్రభుత్వమువారి ఏర్పాటులు

కెయిరో ఆక్టోబరు 19:— సర్ జార్జి లాయిడ్ గారు బుధవారము కెయిరోకు వచ్చెరని ఊహించి విద్యార్థులు ప్రజలు ఆయన వచ్చునపుడు సుక్రమవరీక్షకులకు భంగము కలుగజేసి అల్లరులను జేసిన తీవ్రముగ శిక్షించెదమని ఈజిప్టు దేశీయమంత్రి ఉత్తరువును ప్రకటించెను. ప్రజాశాంతికి భంగముగ ప్రవర్తించువారినందరిని ఆరస్తు జేయుటని పోలీసు కుత్తరువు నిచ్చిరి. వాటినిపట్టు తీవ్రమువారు సభిజేయనుండ పోలీసువారు ఆపు జేసిరి. కూడ దనిరి.

సిరియా తిరుగబాటు

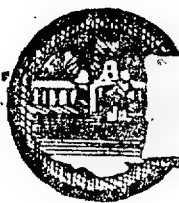
లండన్, ఆక్టోబరు 16:— సిరియాలో పరిస్థితులు భయముగనున్నవని రహస్యముగ వార్తలు పొందెను. జేరుచున్నట్లు ఇంతవరకు గ్యామిక్ సేనాని ద్రూసులతో నిష్కర్షగ పోరుటలేదనుచున్నారు. తిరుగబాటసరిన నాయకులు లోబడు సూచనలు లేవనుచున్నారు.

దమాస్కుస్, హోమాలో గొప్ప అల్లరులు జరిగెనట్లు. చెలసాలలను ముట్టడించిరట్లు ఖుయిలను విడిచిపెట్టిరి. చాల భవనములను తగులబెట్టిరి. విప్లవకారులతో సహాయ సైన్యములు పోరెను. నూరుమందిని జంపిరి. దమాస్కుసు కావలనున్న రోడ్లు చాల ప్రమాదకరముగ నున్నవట్లు. ఉత్తరసిరియా అంతయు బెడాయిసులే ఏలుచున్నానన వచ్చును. పరాకలను పిరి నెదుర్కొనుటకు సైన్యములుగాని, పోలీసు దళముగాని లేవు.

బ్రిటిషు నావికుల సమ్మె పూర్తి అయినది

లండన్, ఆక్టోబరు 19:— బ్రిటిషురేవులలో నావికుల సమ్మె అంత్యమొందెను. అసధికారసమ్మెనంపుమువారు సమ్మె నాపుడేయవలెననిరి. బ్రిటిషు రేవులలో ఒకవారము క్రిందటనే సమ్మె అంతరించెనని షిప్పింగుగారనిరి.

సిడ్నీ, ఆక్టోబరు 20:— సమ్మెవారులు షెడవోలయం దున్నంతకాలము ఏకార్యక్రమమునందు పాల్గొనజాలమని కృత శ్రేష్ఠయు లగుటచే నావికులసమ్మెను పరిష్కారము చేయుటకు ఆహ్వానింపబడిన నిర్బంధసమావేశము భగ్గుమైనది.

మదరాసు పత్రిక

ఎస్. సత్యమూర్తిగారు:- కొందరు మిత్రులు కోరినందున ఎస్. సత్యమూర్తిగారు మదరాసు విశ్వవిద్యాలయ ప్రతినిధిగా కార్పొరేషను సభ్యత్వమునకు నిలుతురని తెలియుచున్నది.

సవరణ:- నిన్నటి పత్రికలో ౯వ పేజీన సంస్కృత సాహిత్యసభను గూర్చి ప్రకటించబడిన విషయములు తాము పంపలేదని పి. వి. సరసింహారావుగారు మాకు తంతి చేయుచున్నారు.

శవము అగపడుట:- బేసిన్ బిడ్డెనద్ద రైల్వేలైన చేరువను ౪5 ఏండ్లపురుషుని శవము మంగళవారమురాత్రి పోలీసువారికి గనబడెను. మోకార్లు తెగియున్నవి. ఎవరైనదియు గుర్తింపబడలేదు.

గౌ॥ సర్ మహమ్మదు అబిబుల్లా సాహేబు గారు:- వైస్రాయి కౌన్సిలుసభ్యుని ఆరోగ్యము కుదిరినదనియు బెంగళూరునుండి శుక్రవారమునాడు వచ్చి నవంబరులో డిల్లీకి బోయెదరు. నవంబరు 22 వ తేదీలో వారి సెలవు పూర్తియగును.

కొట్టుకొని చచ్చుట:- తిరువళ్లూరులో నొక కొట్టుట యందు మోపుగా దొబ్బలు దగులుటచే 25 ఏండ్ల ఇబ్రహీము అను మహమ్మదీయుని జనరలు ఆస్పత్రిలో చేసిరి. నేడుదయము మరణించెను. (ఆ. ప్రె.)

రాకపోకలు:- డిశోధారక కె. నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు నిన్నరాత్రి బంధువులకు వెడలిరి.

గౌ॥ వ్యా॥ డి. జి. వాలరుగారు నేడుదయము బొంబాయికి బోయిరి.

జైల్స్ ఇన్ స్పెక్టరు - జనరలు కామరసుగారు, ఆ. భా జైల్స్ ఇన్ స్పెక్టరుల సభ కార్యదర్శి బాంకరుగారు నేడువచ్చి సభాప్రతినిధులందరు 21 వ తేదీన వత్తురు.

వైరిక్కు కాటు:- చావు:- తంబుకెట్టి వీధిలో చిట్టిబాబు అను 12 ఏండ్ల కుర్రవానికి వైరిక్కు కరచి చని పోయెను. 6 సెలల క్రితము వాని కాలువై కుక్క కరచెన. వెంటనే అచ్చటి ఆస్పత్రిలో కట్టు గట్టిరి. కాని కుక్కకాటు మంచిది కానందున జనరలు ఆస్పత్రికి బొమ్మని వెద్యుడు సలహా జేసి చింపెను. జనరలు ఆస్పత్రికి బోవగా వరునాడు రమ్మనిరి. బాధ తీవ్రముగ లేనందున బాలు డశ్శతజేసి ఆంధ్ర పత్రికా కార్యాలయమున కనుదినము వచ్చి తర పని జేసికొని పోవుచుండెను. కాని మూడు రోజుల క్రితము తిరిగి కుక్క కరచిన చోట కాలు వాచి కడల లేకుండుటచే బంధువులు జనరలు ఆస్పత్రికి గొంపోయిరి. అచ్చట మూడురోజు లుంచిన పిమ్మట లాభములేక యింటికి పంపివేసిరి. అంతట సంది వచ్చి చనిపోయెనని వినుట కెంతయు విచారించుచున్నాము. నిల్లలను అక్రమగా పిదులవెంబడి విడుచుచుండు గృహస్థులు జాగ్రత్తగా నుండురు గాక.

స్టేడరుకు విధింపబడినశిక్ష రద్దగుట

నాగపూరు, అక్టో, 20:- మునిసిపలనిధి తాలూకు 800 రూపాయలు దుర్వినియోగపరచినాడని జబ్బితూరు సెషన్సుజడ్జిగడర్ వారా స్టేడరు షూ. సత్యనారాయణరావు అనే స్టేడరుకు 5 సంవత్సరములు కఠినశిక్ష విధింపగా అడిషన్ సర్జి జూడిషియల్ కమిషనరు కొత్తూరు అతడునిగోషియని తీర్పుచెప్పి నేడువిడుదల చేయించెను.

పోస్టాఫీసు సగదుపత్రములు అమ్మకము

రూ 69,03,000 లు చేపూతన
కలకత్తా, అక్టోబరు 20:- అయిదు సంవత్సరముల పోస్టాఫీసు సగదుపత్రముల అమ్మకముచే సెప్టెంబరు మాసముందు రూ 69,03,000 లు వచ్చెను. 1928 సెప్టెంబరునందు రూ. 67,66,000 లు, 1924 సెప్టెంబరులో రూ. 51, 56,000 లు వచ్చెను. (ఆ. ప్రె.)

అన్నకోశపువ్రణము- ఆత్మహత్య:- మైలాపూరులో మంగళవారమునాడు ఒకమాతిలో గోవిందమ్మ యా: 19 ఏండ్ల యువతి శవము పోలీసువారికి గోచరించెను. ఈమె జిర్జీ టేనులోనుండి అనారోగ్యముగనుంటుండే మైలాపూరులో ఈ వద్దకు బోయెను. అచ్చట సోమవారము మధ్యాహ్నము ఇలు దివిపోయెను. తిరిగి అదపడలేదు. వెనకగా శవము నూతిలా గనబడెను. ఆమె అన్నకోశవ్రణముచే బాధనొందు ఆత్మహత్య గావించుకొనెనని పంచాయతీవారు తీర్పుచెప్పిరి

సర్. బి. ఎన్. మిత్రగారిపర్యటనము
పిలాంగు, అక్టోబరు 20:- సేటిసాయంత్రమునకు రా: ప్రతినిధి కార్యనిర్వాహకసంఘసభ్యులకు సర్ బి.ఎన్. మిత్రగారివలకు వచ్చిరి. గవర్నరు అతిథిగ సర్ మిత్రగారున్నార (ఆ. ప్రె.)

గౌ॥ సర్ బేసిలు బేకెట్టుగారు
సిమ్లా, అక్టోబరు 20:- ఇండియా దొరతనపు ఆస్తి సభ్యులగు గౌరవనీయులు సర్ బేసిలు బేకెట్టుగారు బెంగళూరు వెడలుటకు నేడు యిచట బయలుదేరిరి. (ఆ. ప్రె.)

హోంమెంబరు ఉస్మాన్ సాహేబుగారు
బ్లూరి, అక్టోబరు 21:- గౌరవనీయులగు ఖాన్ బహదూర్ ఉస్మాన్ సాహేబుగారు రంగనాథ ముదలియారుగా అధ్యక్షతక్రింద ఫౌండేషన్ పంచాయతీదారుల వీనతివ్రతమును న్నటిదినమున హాజీకి బోవుచు అందుకొనిరి. నేడు ఆతిథుర జెయిలులో మోస్తాఖై దీలను చూచిరి. (ఆ. ప్రె.)

వ్వపాతము

సిమ్లా, అక్టోబరు 21:- ఈశాన్యయిండియా, మధ్యయిండియా, మదరాసునకు దక్షిణమున స్వర్చముగ వాన గరిసెన సిచిసాగరు 1, సాగరుదీవి 1, బాలేగరి 1, సియోని పెండ్రా 1, మధురాలంపు 1/4, అంగుళముల వానగరిసెన నూచన:- మదరాసునకు దక్షిణమున విశేషముగ వాగురియవచ్చును. (ఆ. ప్రె.)

బొంబాయి కొటను మార్కెటు

నేడు (21 వ తేది) ధరలు
ఏప్రిలు-మే, బ్రోచి-412-8-0, 413-0-0.
డిశంబరు- జనవరి- ఓరూ- 391-8-0, 392-4-0.
డిబ్బో బెంగాలు-347-12-0, 347-4-0.

“పాగమంచువలన మృత్యు కలిగిన వార్త వచ్చుటచే పశ్చిమమున విక్రయము నిలుత్సహకరముగా నున్నది” అని 20 వ తేదీని వార్తయకంపెనీవారు న్యూయార్కునుండి తంతి వార్త నంపిరి. (ప్రె. ప్రె.సు.)

మదరాసు గవర్నరు పర్యటనము

తిరువేండ్రము, అక్టోబరు 21:- నిన్నటి రాత్రియందు విందు మహావైభవముగ జరిగెను. పట్టాము దీపములచే ప్రకాశించుచుండెను. బాణసంచా విశేషముగ కాల్చిరి. వివిధవస్తు ప్రదర్శనశాల (మ్యూజియము), ఉద్యానవనము, శిల్పకళాశాలను, గవర్నరు దంపతులు సందర్శించిరి. కళాశాలను, కాస్త్రకళాశాలను, బాలబాలికల ఆసుప్రదని, మహిళాశాశాలను గూడ సందర్శించిరి. రెసిడెన్సీయందు సాయంత్రము విందు చేయబడెను. (ఆ. ప్రె.)

లాకాలేజి అల్లరులు-

రేపు మూసివేయబడును
లాకాలేజిలో ఇంటింకేసరాని అల్లరి చేయుట మొదటి నుండియు అలవాటు. అందు ఎఫ్. యల్. క్లాసువారి అల్లరిని గురించి చెప్ప నవసరములేదు. ఇదివరలో నొకసారి ప్రిన్సిలు పాలు లెక్కరు డేవిసుగా రొకమారు విద్యార్థులను మందలించిన ను వినక నేను ఎఫ్. యల్ క్లాసులో రూపాయలు మోగించుట టుమకలు క్రేల్పుట హోరునుని ధ్వనిచేయుట మొదలగు అల్లరులను చేయుచుండగా ప్రిన్సిపాలు వచ్చి ఓ వారము దిన మువరకు క్లాసును డిస్మిసు చేసిననియును, ఈలోగా ముందు శిక్షవిషయమే విద్యార్థాభికారికి వ్రాసెన న్యాయ ప్రకటించి వెడలిపోయెను. దానిపై విద్యార్థులు ఏ కొడియందికారో వందలకొలది కత్తి ననుభవించుట భావ్యముకావని చెప్పకొనగా రేపటిదినము మాత్రము కళాశాలయంతయు మాయబడుననియు కళాశాలను సక్రమముగా నడపుటకై ఏవద్దకు లవలంబింపవలె నో కాలేజీ ప్రతినిధిసంఘమువారు రేపు సమావేశమై విచారించు రిషయం చేపెను. (ఒక విశ్లేషి)

అమలాపురం

(ఒకవిశ్లేషి)

యూనియన్ బోర్డు

అక్టోబరు, 18:- యూనియన్ బోర్డు ప్రెసిడెంటు గానున్న రాచవళ్ల సీతాపతిరావు నాయుడుగారి మెంబరు పదవిని గెర్న పేంటువారు రద్దు చేయుట తోడనే శ్రీ నాయుడుగాను రాజమండ్రి తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటువారి మీదను వారిస్థానే మెంబరుగా నియమింపబడి తాత్కాలికపు ప్రెసిడెంటుగా నేర్పరుపబడ్డ పెరిఫ్ ఆబ్దుల్ ఖారరుగారి మీదను అవలాపురం డిస్ట్రిక్టు మునసబు కోర్టులో క్రిందటి నెం 16 వ తేదీని దావా చేసి యింజంక్షన్ పిటిషను పెట్టిరి. కాని కోర్టువారిచే పిటిషనును కొట్టి వేసిరి. అందుపైన వారు అవలాపురం సబు కోర్టులో ఆప్షిలు చేయగా సదరు ఆప్షిలు ను యీనెం 15 వ తేదీని కొట్టివేసిరి. ఇందుపైన తిరిగి వారు హైకోర్టులో ఆప్షిలు చేయుచున్నట్లు తెలియుచున్నది.

యూనియన్ ఆఫీసు గుమాస్తాలును బుట్రోతులును క్రొత్తగా నియమింపబడిన ప్రెసిడెంటుగారి వద్దనే పనిచేయుచుండిరి. శ్రీనాయుడుగారుమాత్రము యంతవరకు రికార్డునున్న, అక్కపుంటునున్న వప్పించలేదు. పోస్టాఫీసువారు టపాను క్రొత్తగా నియమింపబడిన ప్రెసిడెంటుగారికి యిచ్చుచుండిరి.

ఆత్మహత్య

ఈతాలూకాలో పని చేయుచున్న 5 వ నెంబరు సర్వే పార్టీలోనున్న తంబుసా మి అను బంట్లో తు శరీరము లో జబ్బుచేసి బాధ నోర్వజాలక 15 వ తారీఖురాత్రి ఒక చెట్టునకు ఉరివేసికొని ఆత్మహత్యను చేసికొనెను.

పోలీసువారు జైషించగా తనగదిలో కొన్ని వస్తువులు దొరకెను. వాటిలో తనకు జబ్బుగానున్నట్లున్న తాను బాధ నోర్వజాలక ఆత్మహత్య చేసికొను చున్నట్లును వ్రాయబడి యుండెను. వాటిలో త. ప్రైడికానికి వ్రాయబడిన యంత్రములో తన తల్లూ సత్యము సామానును తన అన్నగారికి యివ్వజేసినది వ్రాయబడెను.

అందరూ పడక 9 రు అభ్యర్థులను యెంచుకొని
రిలో నొకరిని నియమించుకొనుట మంచిది. ఇట్టి ఉద్యోగ
మామకమునందు పన్నభిమానము లుంచుకొనరాదు. నవంబరు
ండి స్వరాజ్యపక్షసభ్యులు వచ్చి తమ అభ్యర్థిని నియమించు
ని కొందరికి భయముగనున్నది. వారెన్నడు అట్లుజేయరను
క్కుము నాకు గలదు. వారు ప్రజాహితముగనే పనిచేయు
రు. అన్నిపక్షములవారు యేకముగ నాలోచించవలెను.

క రి కి ఒ క ని యం దు వే రొ క ని కి
కొకనియందు అభిమానములు పెట్టి పనిజేసికొనరాదు. కావున
గురను యెంచుకొని వారిలో నొకరిని నియమించుట మంచిదిని
బంచెదను అని విజయరాఘవులుగారు చెప్పిరి.

అన్యత్తుడు ప్రాచీననరీ నియామకముమాడ స్థిరమైనదే
ని చెప్పెను. ఈ నియామకమును గవర్నరు మెంటువారికి విడిచి
ట్టుట స్థానికస్వపరిపాలన పద్ధతికి లోపము దెచ్చును. కావు
నభవారే నియమించుకొనుట మంచిదిని సూచించెను.

టి. సుందరరావు నాయుడుగారు, తీర్మానము బలప
చుటకేదా యని అడిగిరి.

భక్తవత్సలు నాయుడు (స్వరాజ్యయుడు) తీర్మానము
తెలిసికొని బలపరచెను.

వ్యాసరావుగారు:— ఆయెంచుకొనుట నేడే జరుగవలె
నని ఎవరు యెంచుకొనవలెను?

డా॥ విజయరాఘవులు గారు:— సభవారే యెంచుకొ
నలెను.

సామి వెంకటాచలం చెట్టిగారు:— అభ్యర్థులు సభవారయే
ట హాజరుకావలెను. అనుపదములు తొలగించవలెనని సవరణ
చించెను. ప్రతిపాదకు డంగీకరించుటచే తీర్మానము ఓటునకు
చ్చగా ఓటిపోయెను.

దరఖాస్తు లన్నింటినుండి ఒకరిని యెన్నుకొనుటకు ఓటు
ను ప్రారంభించవలెనని జి.ఎ. నజీశుగా రనిరి. వ్యాసరావు
రు బలపరచిరి.

దరఖాస్తులందు కొన్ని అసమర్థులని గలవుగావున వాటిని
'లగించి మిగిలిన వాటినుండి యెన్నుకొనవలెనని డా॥ విజయ
ఘవులు గారు సూచించిరి. అన్వాలకూర్చి యేమిప్రశ్నించు
ట పిలువవలెనని ఆర్. మచనగోపాలు సాయుడుగా రనిరి.

అన్వీయు వెంటనే నేనభివార విచారిం
చుటకై అభ్యర్థుల నామముల సూ
చించుట మంచియు అన్యత్తుడు చెప్పెను.

నామినేమనులు

జిండా సాహెబుగారి నామమును మహమ్మదు మూసా
సేటుగారు సూచించిరి. మ. ఇబ్రహీము సాహెబుగారు బల
పరచిరి.

అల్లుడు సత్తారు సాహెబుగారి నామమును సక్రయ్య
చెట్టిగారు హాఫీ మహమ్మదుగారు బలపరచిరి.

ఇ. డబ్ల్యు. కె. గ్రీనుగా 30 డా॥ ఎం. విజయరాఘవులు
గారు సూచించిరి? (నవ్వు) హాద్దగారు బలపరచిరి.

శివభూషణ మదల్యారుగారి పేరును జి. ఎ. నజీశుగా రు
సూచించిరి. వ్యాసరావుగారు బలపరచిరి.

దైవ శిఖామణి నాయకరుగారిని ఆంజిలోసతి, సామి
వెంకటాచలం చెట్టిగారు సూచించిరి.

బాలెటు పేపర్లు తయారుజేసి ఎన్నికకు సిద్ధపరచ మని
కమిషనరుగారిని అన్యత్తుడు కోరెను.

తగవు

5 నిమిషముల గడువు లభించగనే డా॥ విజయరాఘవులు
గారు కొన్ని కారితములను సభ్యులకు తెలియబరచుకోరెను.

అయిన అభ్యర్థులకూర్చి సుమారున్నాడనియు ఎన్నిక సిద్ధ
ముగా నున్నపుడు అట్లుజేయుటకు పిలువదనియు ఎవరికిగూడ
పక్షపాథము గలిగింపరాదనియు అన్యత్తుడు చెప్పెను.

డా॥ విజయరాఘవులు గారంగీకరించకుండుటచే అన్య
త్తునిమాట మన్నించుమని కేకలు వివవచ్చెను.

డా॥ విజయరాఘవులు గారు ఓట్లను మిసహాయింపుపద్ధ
తిపై తీసికొనవలెనని కోరెను.

అన్యత్తుడు:— ఒకపద్ధతి అనుసరించుచున్న పిదప నుధ్య
మార్పుటకు పిలువలేదు.

డా॥ విజయరాఘవులుగారు ఎన్నికల విధానము గూర్చి
“ఇండియను మునిసిపాలిటీసు” అను గ్రంథమునుండి అభ్యర్థుని
విధిని చెల్పి భాగమును చదువ నారంభించెను.

అన్యత్తుడు:— నా కి ఉపన్యాసము లవసరము లేదు.

డా॥ విజయరాఘవులు:— నేను ఉపన్యాసించలేదు.
ఇచ్చట ప్రజాప్రతినిధిగా నున్నాను. మీరు నాకు జవాబు
చెప్పవలెను.

అన్యత్తుడు:— నేను మీకు జవాబు చెప్ప వసరము
లేదు.

డా॥ విజయ:— అయిన మీరు అన్యత్తులుగ నుండద
గరు. (అన్యత్తుని వినుము “సిస్ట కూర్చొనుము” అని కేకలు)
అంత నాతడు “యాయెన్నికలో పక్షపాథము ఇరుగు
చున్న”దనెను.

అన్యత్తుడు:— స్వరాజ్యయులు గూడ నా కనుకూలు
రుగ నున్నారు.

ఈలోపుగ ఆంధరు సభ్యులు వోట్లెచ్చిరి. అన్యత్తుడు
గూడ వోటు జేసిన పిమ్మట విజయరాఘవులు గారు వోటు
చేసిరి. (హర్షధ్వని)

అన్యత్తుడు కమిషనరు గలసి ఓట్లు లెక్కింపగ మొత్త
ము 40 లో 24 జిండాసాహెబుగారికి, 16 శివభూషణంబు ద
ల్యారుగారికి, 2, అల్లుడు సత్తారుగారికి ఒకటి నిర్ణయముగ మైన
ు.

జిండా సాహెబుగారు కార్పొరేషను రివెన్యూ ఉద్యో
గిగ ఏన్నుకొనబడినట్లు అన్యత్తుడు ప్రకటించెను.
సభ తిరిగి 28 తేది బుధవారము సమావేశమగును.

యుద్ధవిరామ స్మారకదినము

అలహాబాదు సన్నాహములు

అలహాబాదు, అక్టోబరు 20:— యుద్ధవిరామ స్మారక
దినమున ఉత్సవమును జరపుటకు యిచట సన్నాహములు గా
వింపబడుచున్నవి. ధనమును ప్రోగుచేయుటకు విచారించు నిమి
త్తము మేజరుజనరలు కైటింగులగారి యన్యత్తులక్రియ నొక
సమావేశము జరిగెను. పెక్కు ఆటలుపాటలు జరపుటకు నిర్ణ
యింపబడెను. కాని మిగిలిన ప్రదర్శన మహోత్సవము నవంబరు
21-వ తేదివరకును ఆపుచేయబడును. అప్పడు గవర్నరుగారు
ప్రదర్శనమును జూడవచ్చెదరని చలించుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

సంయుక్తపరగణాల ప్రభుత్వము

అలహాబాదు, అక్టోబరు 20:— నవంబరు 4-వ తేది మొ
దలు దిశంబరు 15-వ తేదివరకును సంయుక్తపరగణా ప్రభుత్వ
మలహాబాదునం దుండును. అప్పటి కన్నికాఖల కార్యదర్శులు
వారి పరివారము వచ్చెదరు. (అ. ప్రె.)

భారతదేశ సముద్రవ్యాపారము

కలకత్తా, అక్టోబరు 20:— 1925 సెప్టెంబరు మాసము
దు రూ 1853 కోట్ల విలువగలవరకు భారతదేశమున దిగువతి
చేయబడెను. ఎగుమతి చేయబడిన వస్తువులవలనరూ. 2611 లక్ష
లు. మాసముందు రూ 462 లక్షలు నికరముగ విలువగలవరకు దిగు
మతి చేయబడెను. విదేశముతో వ్యాపారమును జేయుటచే రూ
514 లక్షలు భారతదేశమునకు లాభము వచ్చెను అని వాణిజ్య
వివరముల డెబువు కాఫీ ప్రకటించెను. (అ. ప్రె.)

మెయిలు స్టీమరులు

బొంబాయి, అక్టోబరు 20:— పదియవ తేది టపాలను
బొంబాయినుండి డిసికొని ఇంగ్లాండు బోవుచున్న ‘వైనా’ స్టీ
మరు పోట్ల సెడ్డు రేవు 18-వ తేది సాయంత్రము 10-30 గంట
లకు చేరెను. మరుసటిదిన ముదయ మైదు గంటలకు రేవు విడిచి
యింగ్లాండుకు బయలుదేరెను. (అ. ప్రె.)

ఇప్పడే వచ్చినవి

డింగిల్ బారత్ మజిల్-లోడింగు తుపాకులు. లండన్
నులోనున్న జోసెఫ్ బరనవారిచే తయారుచేయ బడినవి.
35” స్టీల్ బారెట్, స్టీల్ లాక్ అండు నిష్పీల్ చేబడ్డగలది.
మేల్లెన వాల్ వల్ స్టాపు రాంరాడుతో సహాగలదు.

28 బోల్లరి ధర రూ 55
24 ” ” ” ” 60

డబల్ బారెట్ బ్రిష్-లోడింగు 12 బోల్లరి హావరు
తుపాకి 30” స్టీల్ బారెట్ గలది. రైట్ మాడిఫైడ్, రెప్ల
పుకోచోక్, స్టీల్ లాక్ అండు ఆక్స్ గలది క్రాస్ బోర్డు
ప్రిన్సిపాల్ తో సహా మాకుగాను ప్రత్యేకముగా జర్మనీలో
తయారు చేయబడినవి. 1 కి ధర రూ 90-0-0.

పైరక్ మే మేల్లెనది అందముగా పగిలినవి చేయబడి
నవి 1 కి ధర రూ 115.

Messrs Spencer & Co, Ltd.
Madras.

పట్టుకొనుటకు నలుగురు ఉద్యోగులను నియమించిరి. వీరికి నీటి
పనుల మెయింటెనెన్సుపై ఉద్యోగులు 15 రు ఒప్పీరులు,
3 ఫోరుములు, 1 అసిస్టెంటు ఇంజనీరు ఆచూకీలములలో స
హాయము జేయుదురు.

కార్పొరేషను ఉద్యోగుల సంఘము

ప్ర:— ఈసంఘము ప్రత్యేకసంస్థయా, లేక కార్పొ
రేషను అధికారముక్రింద నున్నదా? ఉ:— ఇది కమిషనరుగారి
రిచే రికార్డులు చేయబడినసంఘమే.

ప్ర:— కమిషనరుగారు సహాయము జేయవలెనని
కాన్సిలువారు తీర్మానించిరా లేక వాటిష్టమేదా?

ఉ:— అవును.

ప్ర:— ఈసంఘము సభ్యులు కాని వారి వద్ద చందా
లు వసూలు చేయరాదా? సంఘము పేరట అల్పాద్యోగులను
కొన్నిసందర్భములందు చందాలీయనుని పీడించుట వ్యాయ
మగునా?

ఉ:— గుమాస్తాలు విచ్చిగముగా చందాలిచ్చినచో
సంఘమువారు వసూలు జేయుట కభ్యంతరము లేదు.

రివెన్యూఉద్యోగినియామకము

ప్రశ్నోత్తరములు జరిగిన పిమ్మట రివెన్యూ ఉద్యోగి
నియామకము గూర్చి చర్చ జరిగెను. ఈపదవికి ట్రైకిలో ప్రక
టింపగా 83 దరఖాస్తులు వచ్చినవి.

డా॥విజయరాఘవులుగారు:— తాను దరఖాస్తు లన్నియు
జూచుసరికి ఆశ్చర్యము కలుగుటచే యిట్లు తీర్మానించెదనని
చెప్పెను:—

“ఈసభవారు 9 రు అభ్యర్థులను యెంచుకొని రష్యించి
నచో వారిలోనుండి చివరకు ఒకరిని సభవారు యెన్నుకొన
వచ్చును.” చట్టమునందలి 3వ సబ్ క్లాజు ప్రకారము ఉద్యోగిని
నియమింపకుండునచో గవర్నరుగారు చివ్రువువచ్చినవాని
నియమింతురు. గవర్నరుగారు నియమించునపుడ, ప్రస్తుత కమి
షనరు గారిని నియమించినట్లే సభవారు నియమించు వాని
కన్న యెక్కువనవర్గుగు వారినే నియమింతురు. అయినను
ఉద్యోగము కొరకు ప్రకటించినపుడు స్పష్టముగ యిట్లు చెప్పి
యుండిరి. మాతనోద్యోగి ప్రభుత్వకాఖరుగాని, కార్పొరేషను
నాఖరుగాని కానియెడల తాత్కాలికముగనే నియమింపబడును.
కావున యిప్పుడు స్థిరముగా నియమించుకొనుట సత్విముగాదు

వృత్తాంతలేఖలు

నంద్యాల

జూలై 15-10-25 తేదిన ఈయారిలో 5, 6 సంవత్సరముల నుంచి నిర్విఘ్నముగా జరుగుచున్న తొ. రామభద్రయ్యగారి యుచిత ఆయుర్దేవ వైద్యశాలలో 121 కై ప ముఖ్యవ్యవస్థాక ర్మగారి అధ్యక్షతక్రింద శ్రీధన్వంతరి శ్రావణ మహోత్సవమును దానికి అనుబంధముగా ఆసాయంకాలమే శ్రీకృష్ణోదయా రీతిం గురూములో ఆంధ్ర ఆయుర్దేవమును గురించి గొప్పయోగసాధ్య సములును జరిగినవి. ఈ జరిగినవాటిలో ప్రప్రధానులుగా శ్రీయుత గా. హరిసర్వోత్తమ రావుగారు ఒకసారి ప్రబోధమే న్నతగినదై యున్నది.

(ఒకవిలేఖరి)

రాజమండ్రి

కో-ఆపరేటివు సెంట్రల్ బ్యాంకు

రాజమండ్రిలోని కో-ఆపరేటివు సెంట్రల్ బ్యాంకు యొక్క సాధారణసంఘసభ నిన్న సాయంకాలము 4 గంటలకు బ్యాంకు ఆఫీసులో దివాను బహదూరు చిత్రపు వెంకటాచలం పంతులుగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగెను. సంఘసభలో ఆమోదించబడిన కొన్ని తీర్మానములను యాదీగువ పొందు పరచుచున్నారు.

1. బోగ్గ ఆఫ్ డైరెక్టర్ల యొక్క 1924-25 సంవత్సర నివేదిక చదువడమైనది. నివేదిక ఆమోదించబడినది. నూటికి తొమ్మిది రూపాయలు లాభ మియ్యబడునని ప్రకటించబడినది.
2. బైలాలో "గోదావరి" అను శబ్దమునకు ముందు "తూర్పు" అని జేర్చుటకును, తరువాత "పాలవరము డివిజను" చేర్చుటకును సభవారు అంగీకరించిరి.
3. బ్యాంకుపక్షమున గోదావరిజిల్లా షేడరేషనుకు మ-రా-రా-శ్రీ, పాలకోడేటి గురుమూర్తిగారిని ప్రతినిధిగా ఎన్నుకొనడమైనది.
4. ఆంగ్లజిల్లాలకు ఎపెక్సు బ్యాంకు ఒకటి ఆవసరమని యీ బ్యాంకువారు అభిప్రాయపడుచున్నారు. ఈ సంవత్సరమున జరుగు సమావేశమునకు మ-రా-రా-శ్రీ, పాలకోడేటి గురుమూర్తిగారిని ప్రతినిధిగా ఎన్నుకొనడమైనది.

(స్వకీయవిలేఖరి)

కావలి

(స్వకీయవిలేఖరి)

ధన్వంతరి జయంతి

అక్టోబరు 17:—ఈనెల 15-వ తేదిన ఆయుర్దేవ మండలివారు ధన్వంతరి జయంత్యుత్సవమును మిగుల సుత్సాహముతో జరిపిరి. ఉదయము రిఘంటలకు ధర్మవైద్యశాలా మందిరమున మంగళ తూర్వ రావములు చెలగ వేదోక్తముగా శ్రీధన్వంతరిశ్రావణ జరుపబడినది. సాయంత్రము 6 ఘంటలకు బోర్డుబాలికా పాఠశాలసభనమున నొక బహిరంగసభ కూడెను. పురప్రముఖులెల్లరు సభ నలంకరించిరి. శ్రీయుత కనకరాజు నరసింగరావు పంతులుగారు అధ్యక్షతవహించిరి. బెల్లంకొండ శ్రీనివాసారావు వారిచే ధన్వంతరి మీద రచించబడిన పద్యములు చదువబడినవి. శ్రీయుత వైద్య విశారద టి. వెంకటేశ్వర శర్మగారు పురాణోక్తరీతి ననుసరించి ధన్వంతరి జీవితమునుగురించి జ్ఞానవిలసిల్ల మైనగంభీరోపన్యాసము నొసంగిరి. ధన్వంతరి ఆచార్యులవారు అవతారపురుషు డనియు ప్రప్రథమమున ఆయుర్దేవశాస్త్రమునకు మూలాధారమైన కల్పశాస్త్రమును రచించిరినియు దాని ననుసరించి చరకాచార్యులు భిషగ్యులులయిరియు మొదలగు అనేక సంగతులు బోధయొనర్చిరి. అనంతరము ఆయుర్దేవప్రాశస్త్యమును గురించి అనేక ఉపవాసము లివ్వబడినవి. ఈ ఉపవాసములు సభ్యుల ఆయుర్దేవదాహిమమును నినుమపింపకే నెను. పిమ్మట అగ్రాసనాధిపతి ఈ ధర్మవైద్యశాలను శాస్త్రవేత్తముగా నెలకొల్పు భారము పోరులంధరిపై నున్నదని అనుభవపూర్వకమైన హితవచనములు నుడివిరి. సభ్యులెల్లరు చందన కర్పూర తొంబూలాదు భాసగిన భార్యల సభ ముగిసెను.

కాకినాడ నగర కాంగ్రెసు సంఘము

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాకినాడ, అక్టోబరు 18:—నేటి సాయంకాలము 4 గంటలకు కాకినాడ నగర కాంగ్రెసు సంఘము సభరు సంఘకార్యాలయమున శ్రీయుత బులుసు సాంబమూర్తిగారి అధ్యక్షత క్రింద జరుపబడినది. 13 సభ్యులు హాజరు. ఈక్రింది తీర్మానములు చేయబడినవి.

1. కాకినాడ నగర కాంగ్రెసు సంఘముయొక్క అధ్యక్షుడు, కార్యదర్శి, కార్యనిర్వాహక వర్గముయొక్క రాజీనామాలను అంగీకరించుటకు తీర్మానించడమైనది. అని పార్లమెంటు సభ్యులారాయనగారు ఉపపాదించిరి. శ్రీయుత కోటమర్తి చిన రఘుపతిరావుగారు ఆమోదించిరి.

ఈ విషయము నవంబరు 7 న తేదీవరకు ఆపుచేయవలసి నవని యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు. అని శ్రీగుణపూడి కామేశ్వరరావుగారు సవరణపెట్టిరి. శ్రీ యల్లాజోస్యుల కామేశ్వరరావుగారు ఆమోదించిరి.

సవరణకు ఇద్దరు అనుమాలురు 7 గురు ప్రతిహారు అనుటచేత సవరణ త్రోసివేయడమైనది. తీర్మానమునకు 9 గురు అనుమాలురు ఇద్దరు ప్రతిహారు అనుటచేత తీర్మానము అంగీకరించడమైనది.

2. శ్రీయుత యల్లాజోస్యుల కామేశ్వరరావుగారిని అధ్యక్షులుగను, శ్రీయుత లక్ష్మరాజు సుబ్బారావుగారు కార్యదర్శి కోశాధిపతిగను, ఉంజి, అధ్యక్షుడు యిక ముగ్గురుగల కార్యనిర్వాహకవర్గమును యేర్పాటు చేసికొనుటకు అధికార మియ్యడమైనది. సర్వజనాంగీకారమైనది.

పిమ్మట నూతన అధ్యక్షుడు శ్రీ కామేశ్వరరావుగారు సభాధ్యక్షుడుగ నుండిరి.

3. పాట్నా తీర్మానముల ప్రకారము నగరకాంగ్రెసు సంఘములో రూ 0-4-0 చందాపైనగాని స్వయముగా వడికిన 2000 గజముల నూలుచందాపైనగాని విరివిగా నగరకాంగ్రెసు సంఘములో సభ్యులుగా చేరవలయునని కాకినాడపౌరులను యీసంఘమువారు హెచ్చరించుచున్నారు.

4. ఇంతవరకు పనిచేసిన అధ్యక్షునకు కార్యదర్శికి కార్యనిర్వాహకవర్గమునకు యీసంఘమువారు వందనము లర్పించుచున్నారు.

* * * *

కాకినాడతాలూకా కాంగ్రెసు

కాకినాడ, అక్టోబరు 17:—నేటి సాయంకాలము 5 గంటలకు కాకినాడతాలూకా కాంగ్రెసుసంఘము సమావేశమయ్యెను. శ్రీయుత బులుసు సాంబమూర్తిగారు అధ్యక్షులుగా నుండిరి ఈక్రింది తీర్మానములు చేయబడినవి.

1. కాకినాడ తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘముయొక్క అధ్యక్షుడు, కార్యదర్శి, కార్యనిర్వాహకవర్గముయొక్క రాజీనామాను అంగీకరించుటకు తీర్మానించడమైనది. సర్వజనాంగీకృతము.

2. శ్రీయుత యల్లాజోస్యుల కామేశ్వరరావుగారిని అధ్యక్షులుగాను, లక్ష్మరాజు సుబ్బారావుగారిని కార్యదర్శిగాను, నేట్రకంటి శ్రీనివాస కోనేట్రావుగారిని కోశాధిపతిగాను యిక నలుగురుగల కార్యనిర్వాహకవర్గమును ఏర్పాటు చేసికొనుటకు అధ్యక్షునికి సంపూర్ణాధికార మియ్యడమైనది. సర్వజనాంగీకృతము.

పిమ్మట నూతన అధ్యక్షుడు శ్రీ కామేశ్వరరావుగారు సభాధ్యక్షుడై నుండిరి.

3. పాట్నా తీర్మానముల ప్రకారము తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘములో రూ 0-4-0 చందాపైనగాని స్వయముగా వడికిన 2000 గజముల నూలు చందాపైనగాని విరివిగా తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘములో సభ్యులు చేరవలయునని కాకినాడ తాలూకా పౌరులను యీసభవారు హెచ్చరించుచున్నారు.

4. కార్యనిర్వాహకవర్గములోని సభ్యత్వమునకు వచ్చు రాజీనామాలు అంగీకరించుటకు వీరిస్థానములకు క్రొత్తవారిని కార్యదర్శి కోశాధిపతి సహితముగ కూడ నియామకము చేసికొనుటకు అధ్యక్షునకు పూర్ణాధికార మియ్యడమైనది.

5. ఇంతవరకు పని చేసిన అధ్యక్షునకు కార్యదర్శికి కార్యనిర్వాహకవర్గమునకు యీసంఘమువారు వందనము లర్పించుచున్నారు.

* * * *

స్వరాజ్యపక్ష జాతీయపక్ష సంయోగము

దావూరు రానుచంద్రరావుగారి యభిప్రాయము.

ఈమధ్య ఆంధ్ర స్వరాజ్యపార్టీ అభ్యుత్థులు అయ్యడేవరకా శ్రేష్ఠరావు పంతులుగారికిని శాసనసభయందు జాతీయ పక్షమునకు నాయకుడగు చిల్ల పెల్ల నరసింహారాజు గారికిని జరిగిన రాజీ ప్రసంగమును గూర్చి పత్రికలలో కొంత ఆందోళన జరిగిన సంవత్సరమున ఆంధ్ర స్వరాజ్యపార్టీ కార్యదర్శి దావూరు రానుచంద్రరావుగారు వారి యభిప్రాయము నీదగువ రితి ని వివరించిరి:—

ఈవిషయమై ఎక్కువగ ఆందోళన జరుగుట విచారణీయము. వీరి సంభాషణ గత ఏప్రిల్ నెలలో విశాఖపురియందు జరిగియుండెను. అప్పుడు అచట స్వరాజ్యపార్టీ సభ జరిగినప్పుడు నరసింహారాజుగారు మా అంబరితోడను ఇందును గురించి చర్చించి యుండిరి. 2 ఏండ్ల క్రిందట అఖిలభారత కాంగ్రెసు కమిటీ సభ విశాఖపురియందు జరిగినప్పుడు నేను నరసింహారాజుగారిని కాంగ్రెసునందును, ఆసహాయోద్యమమునందును పాల్గొనడని కోరియుంటిని. కొన్ని మరతులతో వారు చేరుటకు అనుమతించిరి. కొలదిగోజుల క్రిందట దివాణుబాద్దరు మోచల్ల రామచంద్రరావుగారు ను దిల్లీ బి.టి.రంగాచారిగారు ను నాతో రాజీరి గూర్చి చర్చించిన పిమ్మట ఇందువిషయమై జాగ్రత్తగ ఆలోచించెదమని వాగ్దాన మొనర్చిరి. నేనున్న నామిత్రులకు క. రామలింగారెడ్డిగారు ఇందును గూర్చి దీర్ఘముగ ఆలోచించి యుంటిమి. త్వరలో రాజీరి దిరిగెండు పక్షములు ఏకమైపోగలవని నమ్ముచుంటిమి. అయితే ఈపైని వివరింపబడిన సంభాషణయంతయు వ్యక్తులమధ్య జరిగినటులనే ఎంచలయునుగాని పార్టీలమధ్య కావని స్పష్టముగ తెలియనగును. అందులో ఎట్టి ఆక్షేపణయు నుండజాలదు. నిజముగ మనచాలోచించినవో నిశ్చయార్థప్రాయములను ఇందు మూలమున తెలిసికొనగలుగుదుము. కాశీశ్రవరావుగారు, నరసింహారాజుగారు సహపాకులు, స్నేహితులు. పార్టీలతో జోక్యములేకుండ వారు వ్యక్తులుగ ఈవిషయమై చర్చించియుండిరి. తస్మాత్పూర్వ ఆయభిప్రాయములు ప్రచురమైనవి. ఇతరులు కాశీశ్రవరావుగారితో ఏకీభవించినను ఏకీభవించునను ఆంధ్రస్వరాజ్యపార్టీకి ఈయభిప్రాయములకు సంబంధమేమియులేదు. కాశీశ్రవరావుగారి యభిప్రాయముకూడ నిదియేయని నేను స్పష్టముగ చెప్పగలను. కాన్పూరుకాంగ్రెసు జరిగినపిమ్మట ఆంధ్ర స్వరాజ్యపార్టీ మీటింగులో ఈవిషయమై చర్చించబడి పర్యవసానము లేల్పబడును. ఆంధ్రస్వరాజ్యపార్టీవారు ఈరాజకీయానిలోని ఇతర స్వరాజ్యపార్టీలతో ముందుగ సంప్రతించుదురు. అందరు స్వరాజ్యవాదులు ఏకీభావముతో పరిచేసినగాని రానున్న ఎన్నికలలో ఈపార్టీకి జయము చేహకనేరదు ఈవిషయమై మౌనములో జాయింటుసభ జరుగును. ఈలోపుగ ఈవిషయమై పూర్తిగ చర్చజరుగుట అవసరము. శ్రీనివాసయ్యగారు, సత్యమూర్తిగారు, రామలింగారెడ్డిగారు ఇందునుగూర్చి చర్చించుట సంతోషకరముగ నున్నది.

(బెజవాడ విలేఖరి)

పెద్దాపురం

మ్యూనిసిపల్ ఎన్నికలు

ఈనెల 27, 28, 29, 30 తేదీలలో నాల్గువార్డుల ఎన్నికలు జరుగునని నోటిసు కట్టినవిదట 14 తేదీని నాల్గు వార్డులకు యీదివ నునహరించినవారు దరఖాస్తులు పెట్టిరి.

1 వ వార్డు (1) అనుకుల లక్ష్మన్న (2) కండవల్లి పీరన్న (3) జోళ్ళల వెంకటరత్నం గార్లుమా.

2 డవ వార్డుకు, నిరోగి వెంకట సుబ్బారావుగారుమా.

3 డవ వార్డుకు, ముప్పన చినపీరాజుగారుమా.

4 వ వార్డుకు మట్టే సుబ్బారాయుడు, అకాశపు ప్రభులింగండ్ల శ్రీరామమూర్తిగార్లుమా, దాఖలుచేసిరి.

2, 3 వార్డులలో దరఖాస్తులమీద, పోటీలేనందున, నిరోగి వెంకటసుబ్బారావు, ముప్పన చినపీరాజుగార్లు సభ్యులైరి.

గవర్నరుగారికి స్వాగతము

ఈనెలలో గడచిన మీటింగులో, మాకొన్నింటి వార్డు గవర్నరుగారికి స్వాగతము యిచ్చుటకు తీర్మానించి, రెండువందల రూపాయలు, అందునిమిత్తం వ్యయపర్చుటకు ఆంగీకరించి, డబ్బు కొంక్ష కొచ్చేసిరి.

ఒకవిలేఖరి

తొలి శారద

ఇది పక్షమున కొకసారి ప్రచురించునాడును.

వెలువడునట్టి సంస్కృతభాషాపత్రిక

సంపాదకుడు ఆయుర్వేదశాస్త్రాభివృద్ధి విద్యార్థి శేషశాస్త్రిగారు

క్రొవన సంవత్సర ఆశ్వయుజ శుద్ధ శని భాద్రపక్షమునాడు (28-9-1925) కలుగజేసిన మొదట సంచికను కృతజ్ఞతతో సందుకొంటిమి. సనాతనధర్మమున, ఆయుర్వేదమును, సంస్కృత భాషను గురించిన వ్యాసము లిందు ప్రటింపబడగలవు. కార్యస్థానము శృంగేరి. మైసూరుసంస్థానము. సాలుచందూరు 2-8-0 మాత్రమే. శ్రీ శ్రీ ద్వారకాధీశ జగ్గురు శంకరాచార్య మహాస్వామిలవారును శ్రీ కృష్ణానందతీర్థమహాస్వామిలవారును (యశురంగిల తేత్రము) ప్రధానపాపములుగా నున్నారు. పత్రయవారు శృంగేరికి వ్రాయవలెను.

“కృష్ణామండల రైతులకు విజ్ఞాపన”

1918 సం॥ లో నీటితీరున జాస్తి సందర్భములో స్థాపించబడిన కృష్ణాజిల్లా రైతుసంఘము విజ్ఞాపణముగ కొంతకాలము పనిచేసి దేశములో కల్గిన రాజకీయపరివర్తనలవలన స్థంభించి ప్రాముఖ్యమైన రైతాంగ మెరియ మూలద్రోసి చలనము లేక రానురాను వ్యవసాయకుల స్థితి దుర్భరముగ నుండుటచే మన జిల్లాలోని మన వ్యవసాయకుల స్థితిగతు లారని కష్టముల బాధకొనుటకున్న లాభకరమైన మార్గములు వెదకి సంపదై శ్రవ్యము లభింపజేసి పొందించుటకున్న “కృష్ణామండల వ్యవసాయకుల సంఘము” అను సంస్థ నెలకొలిపి పాటుబడుట సరమని ముఖ్యముగ తనకు మనవిజేయుచున్నాను. బుడమేరు, రామిలేరునరదముంపులల్లగు, యాసంవత్సరం తటస్థించిన తుపానువల్లను రైతాంగ మనుభవించిన కష్టనష్టముల కంటులేకుండనున్నది. బుడమేరు రామిలేరు మొదలగువాటి నీరు రైతులకు వినియోగపడునటుల ప్రాజెక్టును నిర్మించుటకును, బెజవాడ ఆనకట్టపై వృధాగా కృష్ణప్రవాహము సముద్రము పాలగుటకంటె విభరంపట్నం సమీపమున చెడ్డు స్టూన్ నిర్మించి బెజవాడ, తిరువూరు, నందిగామ, గన్నవరం, నూజివీడు తాలూకాలోని మెట్టగ్రామాదు లన్నియు పల్లంక్రింద సాగుగుటకును, కైకలూరు తాలూకాలోని కొల్లేటిముంపు లేకుండ వుప్పులేరును సముద్రములోకి త్రవ్వించుటకును, గ్రామములలో ప్రజలకు పశువులకు తరుచు సరియగు నైద్యసహాయము పొందుటకును, దివి డిస్ట్రిక్టు మనసభకోర్టు అనిగడ్డలోను, నూజివీడు డిస్ట్రిక్టు మనసభకోర్టు బెజవాడనుంచి గన్నవరంలో వుంచుటకును, నూజివీడు రెవిన్యూ డివిజన్ ఆఫీసు గన్నవరంలో వుంచుటకును, మొదలగు సహకరణను సాధించుటకు తీరమైన ఆందోళన చేయవలసియున్నది. కాన మన “నూతన కృష్ణామండల వ్యవసాయకుల సభ” ననబరు నెలలో బెజవాడయందు సమావేశపర్చుట కేర్పాట్లు జరుగుచున్నవి. మండల వ్యవసాయకులందరు ఆహ్వానసంఘములోజేరి యుక్తముగ తోడ్పడవలయును. కృష్ణామండల వ్యవసాయకుల మహాజన సభాహ్వానసంఘసభ గన్నవరం క్లబ్ లో 22-10-25 తేదీ మధ్యాహ్నం 1 గంటకు జరుగును గాన జిల్లాలోని రైతుప్రముఖులు తప్పక దయచేసి సర్వసముల తోడ్పడవలయునని వేడుచున్నాడను.

మ.స్థా.బాద, శంకర వేంకటేశ్వరరావు.

సం॥ము 1-కి 10,000 ను గడించుట ఎట్లు?

By Manufacturing Hair Oils

పరిశ్రమమునందు 40 సెల్లరముల అనుభవముగల ఫార్మలూ సైన్సుజ్ఞు ప్రజలందరి చేతిమోదించబడిన వాసనలను నెలతయారచేయుటనుగరించి విపులముగా కులభ్యతలలో ఆంగ్ల భాషయందు వ్రాసియున్నారు. బాగుగా ప్రయత్నముచేయబడిన 16 ఫార్మ్యూలాలుగలవు. ప్రతి 1కి వి.వి.భిర్నులుగాక రూ 4 లు

Industry Book Dept.,

12, Keshub Bhaban, Shambazar Calcutta.

ప్రపంచమందు అంతటను మంచిస్వాగతము

“కామశాస్త్రమునకు” గలదు. ఆరోగ్యము, విశ్వర్యము, ఆభివృద్ధి మొదలగు వాటినిగరించి సలహా యిచ్చు గ్రంథము. 150 పుటలు గలది. మీవద్ద లేకున్న ఒకటిని తెప్పించుకొనుడు. ఇది ఉచితముగా తపాళా ఫర్ములేక పంపబడును. కావలసిన వారు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

ఆలంకర్షణ బోధకశాల,

28, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

చెన్న పురి బజారుధరలు

1925-వ సం॥ అక్టోబరు 21-వ తేది బుధవారము

1. ధాన్యములు

దరియము బా 1-కి రు 80 0 0 మొదలు 42 0 0 వరకు

వియ్యముబస్తాలు	మొదలు	వరకు
కమల తెనాలివి ,, ప 48 గలవి రు	14 0 0	15 0 0
నెల్లూరివి ,, డిటా ,,	15 8 0	16 0 0
డిల్లీ ,, డిటా ,,	16 0 0	17 0 0
రొగిలలు రా. 164 బస్తా 1-కి ,,	8 12 0	9 0 0
సువ్వులు ,, ,,	20 0 0	24 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205 ,,	12 8 0	18 0 0
పెనగలు ,, డిటా ,,	12 8 0	18 0 0
పెనలు ,, డిటా ,,	18 8 0	14 8 0
మినుములు ,, డిటా ,,	15 4 0	16 8 0
జలవలు ,, ర 164 ,,	8 8 0	9 0 0

3. నూనెపప్పులు

సువ్వులనూనె బా 1-కి ,,	110 0 0	112 0 0
నెయ్యి మ 1-కి ,,	14 0 0	25 0 0
కొండాపురంవేరు పెనగపప్పుబా1కి ,,	58 0 0	59 0 0
ఇతరప్రదేశము ,, ,,	54 0 0	56 0 0
వేరు పెనగనూనెగానుగబా1-కి రు 120 మినునూనె	115 0 0	
ఆముదము బా 1-కి ,,	110 0 0	112 0 0

4. చిల్లరపప్పులు

చాయపసుపు బా 1-కి ,,	100 0 0	
కూరపసుపు ,, ,,	45 0 0	50 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరివి)బా1కి ,,	100 0 0	110 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు వీలిమందు మణుగు 1-కి రు	45,50	
కాళవాస్త్రపాయకట్టు ,, ,,	50,55	
బెల్లము బా 1-కి రు	40 0 0	60 0 0
చింతపండు బా 1-కి ,,	60 0 0	80 0 0

5. క్షనుము

వట్టారకం బా 1-కి ,,	28 0 0	88 0 0
చదరం ,, ,,	28 0 0	86 0 0
రవుండు ,, ,,	88 0 0	45 0 0

6. లోహములు

వెండి 100 కులంకి ,,	72 0 0	75 8 0
జంగారము, కలము 1-కి ,,	21 4 0	21 8 0
పవరము 1-కి ,,		18 5 8
ఇత్తడి బా 1-కి ,,	256 0 0	260 0 0
రాగి డిటా ,,	280 0 0	281 0 0
అస్కాచక్కర 226 పా! గలవి	28 4 0	28 8 0

7. దూది

బొండావెన్నబారవ 1-కి రు	800 0 0	
పల్నాడు దూది ,, ,,	215 0 0	

8. నూలు

కోయిల్ పట్టి నెం 10½ పెట్టె 1-కి ,,	7 0 0	
మధుర నెం 12½ పెట్టె 1-కి ,,	4 12 0	
పుల్లూరు యేనుగ నెం 8½ పెట్టె 1-కి ,,	7 4 0	
మూళయేనుగ నెం 20 ,,	9 8 0	
పద్మావతి నెం 24½ ,,	9 12 0	
14½ క్విలక్ పత్తి ,,	7 4 0	
నెం 20 బెన్ని సింహం యీటె ,,	9 4 0	
నెం 22 ,, ,,	9 12 7	
నెం 12½ బెన్ని పర్వత ,,	8 0 0	
నెం 14½ ,, ,,	8 4 0	
నెం 12½ అత్తెన్ను ,,	7 2 0	
నెం 12½ కోయిలుపట్టి ,,	7 8 0	
నెం 22½ రంగవిలాసి ,,	9 8 0	
నెం 14½ రాధాకృష్ణుడు ,,	7 4 0	
నెం 12½ సాండుబెరి ,,	10 0 0	

త్యరపడుడి! కొద్దిప్రతులుమాత్రమే! త్యరపడుడి! త్యరపడుడి!

అప్పుడప్పుడు ఆంధ్రనాటక ప్రపంచము నాటకములు బుద్ధ కానంద ప్రభాతమే!

మృదయతంత్రుల బలంపజేయు కరుణారస ప్రవాహములే! మేనుస్వరూపిణియేనుగ యశోధరఅర్చునిశ్వాసము, స్వాధీశ్వరము, క్షామ్యములు !!

వీనభావములు, ప్రేమాలాపములు, వియోగ వ్యగ్ర వినోదమున హిందీగీతములు. త్రివర్ణ చిత్రపటముతో ప్రతి రి కి. ౧౦-౦-౦, డబ్బును ౧౦-౦-౦ లు

కోటంరాజు సత్యనారాయణ, ప్రతి రి కి. ౧౦-౦-౦, డబ్బును ౧౦-౦-౦ లు

కోటంరాజు సత్యనారాయణ, గాంధీపేట-గుంటూరు

2878 గాంధీపేట-గుంటూరు

లోకమయహరకస్తూరిమాత్రలు

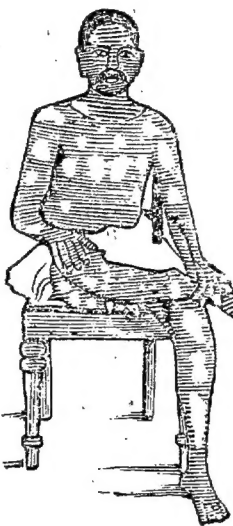
594

విజ్ఞాపన

మహాభాగా 25 సం॥ ల నుండి నేను లోకనేవ చేయుమందుసంగతి తమకు తెలిసియుండవచ్చును. ప్రతి సం॥రము లక్షలకొలది కుటుంబములు నన్ను చాలా ప్రీతితో ఆపరిమందున్నా. ఇండియావారుమాత్రమే గాక బర్మా, సిలీక్, మలయా, ఫిజిలాండు, ఇంగ్లాండు మొదలగు విదేశములందును వారుగూడ నాతో స్నేహము చేసియున్నారు. సాధారణముగా వైద్యులందఱును నన్ను ఆపరిమందున్నారు. సమయము వచ్చి నప్పుడునన్ను మరదుటలేదు. నావేరు (లోకమయహర కస్తూరిమాత్రలు)చంటిపిల్లలు, బాలెంతలు, పడుచు వారి, ముసలివారు, వారు వీరనశల సమస్త మానవకోటియు నన్ను ప్రేమించుచున్నారు. సమస్త జీవములు, సకలజ్వరములు, మాంద్యము, శీతవాతము, ప్రక్కలయ్యాడ్డు, ఆకలిలేకుండుట, మలబద్ధము, జీర్ణించిన భేదము, కడుపునొప్పి, జలుబు, దగ్గు (శ్వాసకాసము, పళ్లనొప్పి, నడుమునొప్పి, ఇకొప్టాయెంజా, ప్లేగు, జ్వరములు మొదలగు వ్యాధులకు, ఇతరవ్యాధులకు అనుపానపత్రికలో నున్న ప్రకారము వాడిన తప్పక గుణముగను. నలు దిక్కులనుండి నన్ను గుఱించి పంపిన యొగ్యత పత్రికలు వేనకవేలు గలవు. ఒకడళా నాతో స్నేహము చేసిన వారు మరెవ్వఁడు నన్ను మరవరు.

800 మాత్రలుగల బుడ్డి 1-కి ధర 0-4-0. పొట్టుభర్త వేరు. 6 బుడ్డ వెల పొట్టుభర్తతో రు. 1-8-0. 12 బుడ్డు రు. 2-18-0. 25 బుడ్డు రు. 5-8-0. కావలసినవారు ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయుడు. ఆయుర్వేదవైద్య పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు, శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు.

కుష్ఠమునకు చికిత్సయినాముగా చేయబడును

(ప్రత్యేకమైన పద్ధతుడవలెను)

తెల్లకుష్ఠము తప్పక కుదురునని ప్రజలకు దూషించుటకును, దాని అత్యద్భుత గుణములు రుజువుచేయుటకును ఈ అమోఘమైన బౌద్ధమయ ఇనాముగా నమూనా పాటములు పంపబడును. ఒక ఆంగ్లశీల స్థలమునందు అద్భుతమైన గుణము ఒకపాటముచే గలుగును. తక్షణమే వ్రాయుడు మీరు వి. పి. ఖర్చుల నిమిత్తమే 0-6-0 చొప్పునచలసి యుండును.

PANDIT KRIPARAM

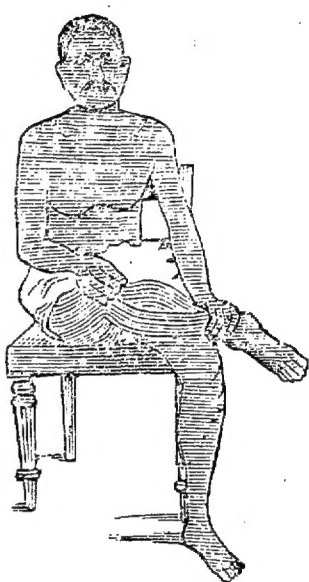
Specialist in Leprosy

8, Nandibagan Lane,

Sukhia, Howrah.

బౌద్ధమయ వాడుకు మనువు

(ఉత్తరములు ఆంగ్ల భాషలోనే వ్రాయవలెను.)

బౌద్ధమయవాడిన పిచ్చులు

భృంగామలకతైలము

(3347)3

ఆయుర్వేదభూషణ నోరి రామశాస్త్రి, ఆయుర్వేదసలయము, బెజవాడ.

సలకీరోగములను, శీతరోగములను నివారించును. 6 బెస్సుల బుడ్డి 1-కి ధర రు. 1-4-0

వైరెక్కు | మలేరియా, ఇతర జ్వరములు

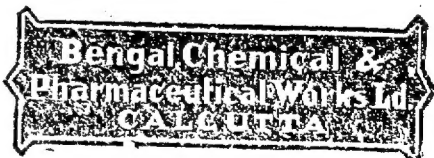
ఒక్కటియే తక్షణమే కుదుర్చును. దీనిని ఉపయోగించిన రోగులు ఆ గ్వమును పుష్టిని గియుండుటయే ఒక గొప్ప యోగ్యతాపత్రిక. ఇందుచేతనే వైరెక్కుకి లెక్కపెట్టుట సలుకానంత మిక్కిలి అమితముగా విక్రయించబడుచున్నది.

ఇండేమియు రహస్యములేదు

దయచేసి వ్రాసిన యోగముకూడ తెలుపబడును

బుడ్డి 1 కి రు 0-13-0 మాత్రమే

వి. పి. ఖర్చులతో సహా రు 1-4-0.

1591

క్రీరబలతైలము

వాతరోగములకు వజ్రాయుధము నంటిది. మలబారుదేశమునంచి ప్రఖ్యాతినిపొందినందు. ఆంగ్లము ఇదివరకు, అనుభవించి యెరుగని దగుటచేత

ముక్త్యాల రాజాగారు బహుధనము వ్యయించి, తమ సంస్థానవైద్యులచే తయారుచేయించి అందరికి లభ్యమగునట్లు చేసినారు. ఈతైలము అన్ని వాతవ్యాధులను బోగొట్టును. మనోవ్యాధిగలవారలకు, పితృప్రకృతిగలవారికి మిక్కిలి మంచిది. నరములకు బలమునుగలిగించి కఠిరదార్ద్రమును పెంపొందించును. చచ్చుబడిన కఠిరము గలవారికి, కుఖివ్యాధులచే బాధపడి సంతోషంకొని క్షోభించువారికి మంచిది. వాతరోగులు అనేకమంది దీనిని నేనించి విముక్తులయినారు. మాయభవమును, పాతవ్యాధులకు గంతటి మందులేదని నమ్మకము గుడిరినది. డాక్టరు కోమసుగారుగూడ మెచ్చుకొన్నారనుటను బట్టి దీని ప్రాశస్త్యము తెలియ ఇలదు. సంస్కారాధిక్యమునుబట్టి మూడువిధములుగా తయారుచేయబడినది. తాపాతునుబట్టి ఏదికావలసిన వారు దానిని అప్యించుకొనవచ్చును. బౌద్ధమయ వాడువిధము మందుతో పంపబడును. ఇది వైద్యరసమునకే గాక లోపలేకి పుచ్చుకొనుటకు తెప్పయించును. 7 సాగ్గు ఆవర్తితమైనది. 4 అవున్సులు 2-0-0. 21 సాగి ఆవర్తితమయినది 4 అవున్సులు 5-0-0. 101 సాగి ఉపక్రితమయినది 1 అవున్సు 8-0-0 4 అవున్సులు 12-0-0 నమ్మకము తీసికొనువారికి కమిషను రేటు: పొట్టుభర్తు వేరు.

అడ్రసు:— మేనేజరు, ఆర్థర సాయనశాల, ముక్త్యాల, కృష్ణాజిల్లా.

అమృతాంజనము

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి

ఆయుర్వేదశాస్త్రీ, అష్టావధాని 1676
కంద. కూరి వేంకటసుబ్బరావు యం. డి. యె. గారి

యోగ్యతా పత్రికలు
1

అమృతము

ఒక శ్రేమాత్య! 1 గంటకే గుణము!!

ఈ యామృతము శుక్రధాతుబలమునకే నిర్మింపబడినది. రాత్రిపూట నోకమాత్రం దీనిని ఎంతబడినా మేన శుక్రమే నను వెంటనే సంసారశుభము కలుగును. 5 దినములు పుచ్చు కొనిన మూత్రములతో గలిసి గాని మూత్రమునకు ముందు వెనుకలగాని నిద్రలోగాని పోయెడి శుక్రస్వప్నము స్వప్నముగా నివారణ యగును. మధ్య నపుంసకులు, నరముల బలము తగ్గిన వారు ఈమాత్రలనే పైకి పూతగానూడ మపయోగించిన మిక్కిలి కత్తి వంటలు కాగలరు. అనేకలకు వాడి దృష్టాంతము చూచిన యామృతము. మియు త్రరములు రహస్యముగా నుండు బనును.

20 మాత్రల సీసా రు. 2-0-0
అమృతాశ్రమము, నెం. 1, ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

పెరంబూరు, పుదుక్కోటస్టేటు 14-6-25
అయ్యా! మీ "కామామృతం" 4 సీ|| నేవించితిని. కోల్పోయిన బలము ను నాకు మరల యొసంగినది. "కామామృతం" యొక్క గుణమును మిక్కిలి క్లాఫియచున్నాను. సర్వజనోపయోగముగా దీనిని మీరు తయారు చేసినందులకు నామనఃపూర్వక నమస్కారములు. మజల 2 సీసాలు వి. పి. చేయఁడు. సర్దార్. ఎస్. ఆర్. రామచంద్రసర్వైగార్,

పెరవర్ణి తంజావూరుజిల్లా ది 6-5-25
అయ్యా! నేను కామామృతం వాడిన రోగికి 28 సం॥ క్రియశక్తి, 20 సం॥ నుండి శుక్రస్వప్నములకు. శిల్పపంజరములకు నన్నాడు. మీ "కామామృతం" అనేది కొంతకాలము గుణము చూపించినట్లు చెప్పుచున్నాడు. కనక మరల పంపించ గోరుచున్నాను. టి. రాజగోపాలాచారియర్, హైదరాబాద్.

చేంబర్లైన్ గారి పెయిన్ బామ్
గాయములు, ఇలుకు, నెతురు పొరకుండుట, కీళ్ల సంబంధమైన వాపు మొదలగునాటికి చేంబర్లైన్ గారి పెయిన్ బామ్ను ఉపయోగించి బాగుగా వర్తనచేసినచో అది చర్మరొగికి ప్రవేశించి, గడ్డ కట్టుకొనిన రక్తము కరిసి వెళుము గా పారును. ఒత్తిడిని, నొప్పికి కారణమైన వాపును తొలగించును. అన్ని చోట్లలోను విక్రయించబడుచున్నది, సి పార్సు చేయబడినది. (8)

మీ వెంట్రుకలను వెంచుడు.

మియొక్క శరీరమును ఎటుల పోషించుచుంటిరో అటులనే మీరు మీ వెంట్రుకల విషయములో నూడ ప్రస్తుతశాస్త్రీయమైన పరిశోధన ననుసరించి పోషించవలెను.

కామినియా నూనె

(రజిష్టరు)
కామినియా నూనె ప్రసిద్ధికెక్కిన వస్తువులచే శాస్త్రీయముగా తయారుచేయబడినది. ఇది శరీరములు పెంచుటకు గాను మంచినపువు. ఇది వెంట్రుకలయొక్క మొదలగు కావలసిన సహాయమును చేయుచు పోషించుచుండును. దానిని ఉపయోగించినయెడల యిదివరలో రాలిపోవుచున్న వెంట్రుకలను రాలిపోకుండ కాపాడును, చుండు మొదలగు వానిని తలలో కలుగ నియ్యకుండ కాపాడుటయే గాక, వెంట్రుకలను పట్టువలె, మృదువుగాను, అందముగాను పెంచును. అంతియే గాక ఇది చర్మమును శుభ్రముగా నుంచి మెదడునకు చల్లదనమును కలిగించి సుఖము నిచ్చును. ఇన్ని మంచినగుణములు కలిగిన యీ కామినియా నూనె స్త్రీలకు, పురుషులకు, పిల్లలకు ర్గప్రసాదము. దానియొక్క ఆభిక్రమమునగాను, చెన్నపురి ప్రదర్శనములోను, డిస్టామె ఆఫ్ మెరిట్స్ చెన్నపురిలోను, అలహాబాదు ప్రదర్శనములోను బంగారు పతకములను బహు

మతిగా నొసంగిరి. ఒక బుడ్డి ధర 1-0-0. ఖర్చులు 0-6-0 ఎక్స్ ట్రా. 3 బుడ్డు ధర 2-10-0. ఖర్చులు 0-12-0 ఎక్స్ ట్రా.
పై కామినియా నూనె ప్రతిన ర్తనవద్దను, పట్టణములయందును, పల్లెలలోను విక్రయింపబడును. లేకున్న సోల్ యే. బెంటన్-అంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ 155 జమ్నామనీడు, బొంబాయి అని వ్రాసిన మీతు ఏ సువాసన ద్రవ్యము లేక అత్తరు కావలసియున్న

ఆటోడిట్ బహారుకు ప్రాయుడు.

ఆటోడిట్ బహారు ఆత్మరు. లన్నిటిలోను ఉత్కృష్టమైనది. ఇది సువాసనద్రవ్యముగాను, అత్తరుగాను నూడ ఉపయోగపడును. కొన్ని చుక్కలను మీ చేతి కుమారుమీద చల్లినయెడల కమనీయమైన సువాసన అన్ని దిశలను వ్యాపించును. ఇది దీనియొక్క ఆభిక్రమమునకు కలకత్తా ప్రదర్శనములో బంగారుపతకమును బడసెను.
1/2 అవున్సు బుడ్డి ధర రు 2-0-0 | 1 ట్రాం బుడ్డి ధర రు 0-12-0
1/4 అవున్సు బుడ్డి ధర రు 1-4-0 | వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము 0-6-0

సోల్ వంటెలు:— ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ, 155 జమ్నామనీడు, బొంబాయి.

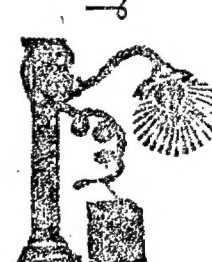

రత్న పురుష లేహ్యం

శుక్రసమమును పోగొట్టి బలముగలుగజేయు అద్భుతలేహ్యం. ఏకార్థముచే సంభవించిన శుక్రస్వప్నమైనను పారదోలువని అనేకులు కొనియాడినారు. మేహమువల్ల వచ్చినదగ్గ, మూత్రరొగములుమాడా తగ్గును. డబ్బీ రు 3-4-0.

(క్రవ్యాధి) 1963
అజీర్ణమును పోగొట్టి అన్నమరుగునట్లు చేయుటయే గాక మంచిజలరాగ్ని కలుగజేయును. తులం 1 కి రు 1-0-0.
పట్నాభిరామ వైద్యశాల గోదావరిజిల్లా (రాయవరం)

జర్నలు ఎలక్రికు దీపము

జర్నలులో క్రొత్తగా కనిపెట్టబడినది. నగరములందు స్వస్థానము లందుండి భోగము లనుభవించుగోరు ప్రతివారు కొనవచ్చును. కేబిలు బల్బుపై నుంచుకొనవచ్చును. గదులలో దీప మెక్కడనున్నను, పక్కపై పరుండి దానికి సంబంధించిన తీగకు తగిలియుండె మీటునొక్కి వెలిగించవచ్చును. అర్చనవచ్చును. గదిలోనుంచి సూర్యుని యింట్లోకి తెప్పించినట్లే అద్భుతమైన కాంతినిచ్చును. గాలిలోనూడ వెలుగును. సభలలో పెట్టిన అనేకుల నాకర్షించును. 2234
అనుకురీడు రు 6-0-0. తగ్గింపు ధర రు 3-8-0.
కైవస్తు అందు కంపెనీ, సాహుకారుపేట, మద్రాసు.

ప్రతాపక స్మారిమాత్రలు

మిక్కిలిపూటను సువాసనగలవి. తాంబూలములోగాని విడిగా గాని 1-2 మాత్రలను పుచ్చుకొనిన మిక్కిలి రుచికరమైన సుండుటయే గాక, అజీర్ణము, వాయువు, జలుబు, జ్వరము, దగ్గు, ఉబ్బసము, కలరా, ప్లేగు మొదలగు వ్యాధులను శంకించును. సతి గృహముం బండుచున్నది. 250 మాత్రల సీ|| 0-4-0. డజన్ సీ|| 2. 8-0 వి. పి. అ. 6. పి. సి. వ. అందు కో,